

Največji sloven-
ski tednik v
Zedinjenih
državah

Izhaja vsako sredo.

NASLOV
uredništva in
upravnništva:
1951 W. 22nd Place
Chicago, Ill.

GLASILO K.S.K. JEDNOTE

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

The largest Slovenian
Weekly in
the United States
of America.

Issued every
Wednesday

OFFICE:

1951 W. 22nd Place
Chicago, Ill.

No. 48. Stev. 48.

Chicago, Ill., 6. decembra (December) 1916

Leto II. Volume II.

Lokalne vesti.

—Člane društva sv. Alojzija št. 47 K. S. K. J. Chicago, Ill. se tem potom še enkrat opozarja na glavno letno sejo, ki se vrši v nedeljo, dne 10. t. m. ob 1. uri popoldne v naši cerkveni dvorani. Kakor iz današnjega naznanila tajnika tega društva razvidno, ve vrši ta dan volitev društv. odbora za prihodnje leto. Pridite torej na sejo polnoštevilno!

—Minulo soboto, dne 2. t. m. se je vršila ob obilni vdeležbi članov glavna, ali letna seja društva sv. Stefana št. 1. K. S. K. J. Seja je trajala od 8. do 11. ure zvečer. V prvi vrsti so se na tej seji odobrila in sprejela dosedanja društv. pravila tudi za prihodnje leto; v veljavi vstane še naprej določba, da se morajo člani s prestopnimi listi dati tudi zdravniško preiskati. Društvo priredi na novega leta dan, dne 1. jan. 1917 veliko plesno veselico v Hoerberjevi dvorani. Vsak član bo dobil kmalu po pošti 2 tiketa po 25c; enega zase, enega pa za prodajo. Sklenilo se je dalje na tej seji, da bo imelo društvo povodom praznovanja svojega patrona na dedeljo dne 24. dec. ob 8ih zj. skupno sv. mašo za žive in pokojne družtvenike. Glede adventne spovedi bode naš domači g. župnik že pravočasno v cerkvi oznanil in na tem mestu razglasil.

Glasom poročila tajnika šteje sedaj to društvo 311 članov in članice, 57 otrok in premore \$3363.17c v svoji blaginji.

Tekom seje se je med drugim prečitelo tudi pismo, ali okrožnica duhovnega vodje naše Jednote, Rev. Jakob Černeta. Društvo sv. Stefana št. 1. se popolnoma strinja z vsebino te okrožnice in daje sobratu duh. vodji popolno zaupnico in priznanje, ker se tako neumorno trudi, da bi se ohranilo med članstvom naše Jednote še za naprej verski čut in spoštovanje do sv. Cerkve kakor nam to določa ustava in pravila K. S. K. J.

Pri volitvi odbora za l. 1917 so bili izvoljeni sledeči uradniki: Predsednik Frank Banich, podpreds. Ivan Žefran; I. tajnik Math Grill; II. tajnik Anton Stonich, blagajnik Jos. Zupančič, zastopnik Ant. Gregorich, nadzorniki: Fr. Kosmač, Mart. Senica, Stefan Raj, maršala: Mart. Senica in Jofin Kerstnik, zastavonoše: A. Bobič, John Terselič, vratar Iv. Stefanič, društv. zdravnik Dr. Croft 2021 W. 22 St. Seje se vrše vsled sklepa večine članov še za naprej vsako prvo soboto v mesecu.

—S 1. decembrom je znana International Harvester Co., ali McCormikova družba v Chicagu povišala svojim delavcem plačo za 10 odst. Vsled tega bode imelo korist do 28.000 uslužbencev te družbe, ki delajo v Chicagu in drugih mestih, kjer ima ta družba svoje tovarne. V Chicagu je pri McCormiku zaposlenih tudi okrog 200 naših rojakov.

—Kakor poroča ravnatelj Cook County bolnišnice, je imel ta zavod od 1. dec. 1915 do 1. dec. 1916 81.102 bolnikov v svoji oskrbi; toliko pacientov se še nikdar ne pomni, odkar je bila ta bolnišnica zgrajena. Sedaj bodo dozidali še 2 oddelka zraven; ko bosta do grajena, se bo lahko skrbelo za 2700 bolnikov skupaj v tej bolnišnici.

—Uradno se naznanja, da je dobil pri zadnjih volitvah v državi Ill. republ. preds. kandidat Hughes 202.231 glasov večine. Za njega je bilo oddanih 1.152.316 glasov, za Wilsona pa 950.081. Novoizvoljeni guverner Frank O. Lowden je dobil 706.532 glasov, bivši guverner Dunne pa 556.654.

Ženske so pač volile predsednika, ne pa guvernerja.

Ameriške vesti.

Za varno potovanje avstrijskega poslanika.

Washington, D. C., 4. decembra. Vlada Zedinjenih držav je poslala pred petimi dnevi Veliki Britaniji in Franciji uradno prošnjo, da naj ne delati ti dve državi nikakih ovir pri potovanju novega avstrijskega poslanika grofa Tarnowskija v Ameriko. Novoimenovani avstrijski poslanik za Zedinjene države namerava namreč odpotovati proti Ameriki dne 16. decembra s parnikom "New Amsterdam" iz Rotterdamu.

Kakor se je Velika Britanija in Francija dosedaj izrazila, ni pričakovati od teh nikake garancije za varno potovanje omenjenega avstrijskega diplomata. Vlada Združenih držav se sklicuje na mednarodno pravo, da imajo inozemske oblasti popolno pravico izmenjevati svoje poslanike v nevtralni državi. V obče se sodi, da bosta Velika Britanija in Francija ugodili želji vladi Združenih držav: v nasprotnem slučaju bi bila naša vlada prisiljena poslati kako bojno ladjo v kako nevtralno evropsko pristanišče, s katero bi se novi avstrijski poslanik varno semkaj pripeljal.

Nemčija se opravičuje.

Washington, D. C., 2. decembra. Včeraj se je vršil med nemškim poslanikom grofom Bernstorffom in našim državnim tajnikom Lansingom pogovor v zadevi nedavno potopljenega tovornega parnika "Marina", na katerem je utonilo tudi 6 Američanov. Poveljnik nemškega submarina, ki je potopil "Marino", se izgovarja, da je smatral "Marino" za angleški transportni parnik, ker je vozil konje iz Amerike na Angleško. Zaeno zatrjuje, da je bil ta parnik oborožen z dvema topovoma. Ako zamore vlada Zedinjenih držav Nemčiji dokazati imuniteto tega parnika, potem bi bila nemška vlada pripravljena priznati svojo zmotno in dati zahtevano odškodnino za ponesrečene ameriške žrtve.

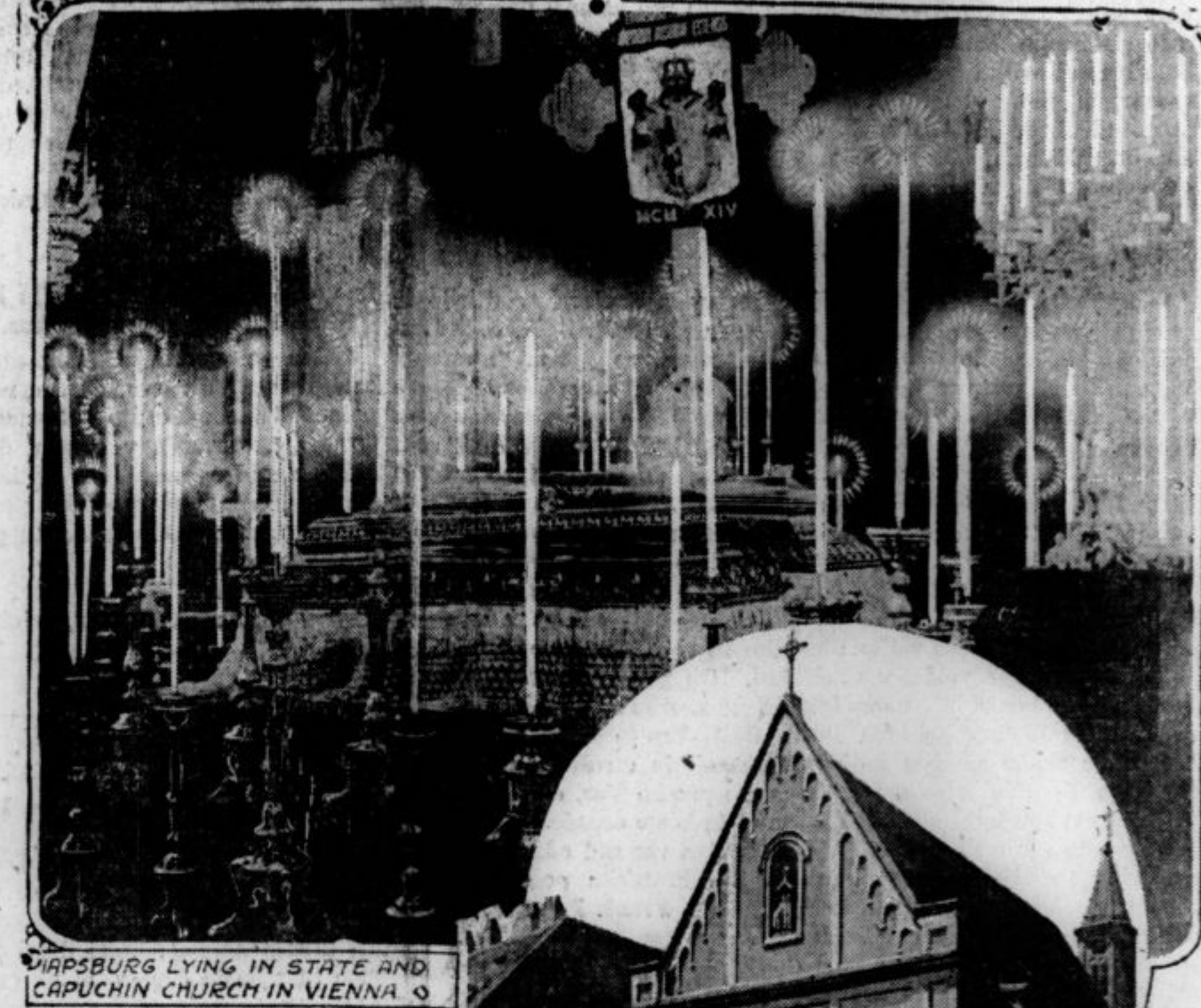
V Washingtonu so vsi trdno prepričani, da je Nemčija tudi v slučaju "Marine" prekršila mednarodno pravo, vsled tega se je poslalo v Berlin zahtevno protestno noto glede torpediranja nevtralnega tovornega parnika po nemških submarinih. Nemčiji se je zaeno zapretilo, da bodo Zedinjene države pretrgale vse diplomatske zveze z njo, ako enkrat za vselej ne preneha potapljanja ameriških tovornih parnikov.

Predsednik Wilson v New Yorku.

New York, N. Y., 3. decembra. Sinoči se je vršila v našem mestu velika slavnost povodom uvedbe stalne iluminacije znanega kipa boginje "Svobode" v newyorški zalivu. Na to slavnost je bil povabljen tudi predsednik Wilson njegova soproga, več članov vladnega kabineta, francoski poslanik Jusserand ter številno uglednih meščanov.

Dosedaj je imela Bartholdijeva boginja Svobode v svoji desnici veliko električno bakljo; znani list "World" je započel akcijo, da naj se nabere primerno svoto med ljudstvom, s katero bo mogoče oskrbovati iluminacijo celega kipa od vrha do tal. Majestetična razsvetljava tega spomenika, katerega je darovala svoječasno Francija Zedinjenim državam, dela sedaj kras newyorškemu mestu, ker se vidi razsvetljeni kip več sto milj daleč na morje.

Točno ob 6. uri zvečer je predsednik Wilson pritisnil na električni gumb s svoje jahte "Mayflower", na kar so se brezšičnim po-

VIENNA LYING IN STATE AND CAPUCHIN CHURCH IN VIENNA

K POGREBU AVSTRIJSKEGA CESARJA.

Gornja slika nam kaže dvorno kapelo na Dunaju, kjer je ležalo dva dni truplo pok. avstrijskega cesarja Franc Josipa na mrtvaškem odru. V rakvi, katero je videti tukaj je ležal bivši avstr. prestolonaslednik Franc Ferdinand, umorjen dne 28. junija 1914 v Sarajevu. Zdelej na desno je pa slika starodavne kapucinske cerkve na Dunaju, kamor so položili k večnemu počitku zemске ostanke pok. avstrijskega cesarja Franc Josipa.

tom zasvetile tisočere žarnice na Miss "Liberty" — kipu "Svobode". Kasneje se je vršil predsedniku v počast sijajen banket. Na tem banketu je predsednik Wilson povdarjal, da je mogoče doseči svetovni mir le na podlagi svobode.

Povišanje plač.

New York, N. Y., 1. decembra. Z današnjim dnem je povišala znana Standard Oil družba v New Jersey svojim 10 tisučnim uslužbencem plačo za 30 centov na dan. Dosedanji delavci, ki so dobivali po \$2.20 dnevno, bodo imeli sedaj po \$2.50.

Pittsburgh, Pa., 4. decembra. — Ravnateljstvo velikih steklar, last The American Window Glass Co. bode povišalo s 16. decembrom t. l. vsem steklarjem plačo za 10 odstotkov. To povišanje se ozira na kakih 8000 delavcev, ki so zaposleni pri tej družbi v Pennsylvaniji in Indijani.

New York, N. Y., 29. novembra. Lastniki večjih tovarne za izdelovanje obleke so določili, počenši z dnem 18. decembrom povišati plačo svojim uslužbencem za 35 odstotkov. Vsled tega bo imelo korist do 32.000 delavcev.

Prošnja železničarjev

Denver, Colo., 3. decembra. — Najnovejša strokovna organizacija zapadnih železničarjev, znana pod imenom "National Association of Railway Employees", je odposlala danes na svojem eksekutivnem uradu predsedniku Wilsonu brzojavno prošnjo za blagohotno posredovanje pri izboljšanju njih plače. Oznana organizacija, ki šteje poldrugi milijon železničarjev, je naprosila predsednika Wilsona, da naj bi on v prvi vrsti priporočil v kongresu povišanje prevoznega, ali tovarnega tarifa, na kar upajo ti železničarji dobiti nekaj več plače.

Številne nesreče na lovu.

Glasom uradno izdane statistike je bilo v minulih lovskih sezonah do 1. dec. t. l. po nesreči ubitih na lovu 86 oseb, 41 pa nevarno obstreljenih. Te grozne številke so posledice nesreč se je pripetilo v državi Mich. — 22 mrtvih in 11 ranjenih. V drugih državah je bilo do smrti ponesrečenih kakor sledi: Ill. 13, Minn. 12, New York 11, Wis. 6, Iowa in N. J. 4 Ind. 3 Cal., Colo., Mo., N. Dak. po 2. Me., N. H. in So. Dak. po 1.

Prohibicija v Arizoni.

Phoenix, Ariz., 2. dec. — Državni guverner Hunt je izdal danes na ljudstvo proklamacijo, da se bo dne 4. dec. t. l. uvedlo po celi državi splošno prohibicijo. Vsled tega se ljudstvo marljivo preskrbuje s pijačo, dokler je še čas. Ekspresne družbe delajo noč in dan. Samo danes je prišlo semkaj iz Cal. v naše mesto za \$100.000 vrednosti opojne pijače. Glasom nove postave ni sicer prepovedano imeti v posesti alkoh. pijače; prepovedano je le isto uvažati v to državo.

Oropali pošto.

Johnson City, Tenn., 3. dec. — Sinoči so neznani banditi udri v urade tukajšnega poštnege posloja, ter so odnesli za \$10.000 vrednosti raznih poštinih znamk in \$100.— gotovine. O roparjih ni duha ne sluha.

Dovolj drobiža.

Philadelphija, Pa., 1. decembra. Meseca novembra se je izdelalo v tukajšnji državni penozokovalnici 9.850.000 srebrnih desetice, 8.266.200 nikljev in 28.975.450 centov. Skupna vrednost tega drobnega denarja znaša \$1.688.064.50. Toliko drobiža se v tej penozokovalnici tekom l. meseca še nikdar ni naredilo.

Ostra mestna odredba.

Joplin, Mo., 4. decembra. — Mestna komisija je sprejela skoro enoglasno resolucijo, ali odredbo, da ne sme noben mestni uslužbenec uživati alkoholnih pijač bodisi že v službi, ali izven službe. Posledica te odredbe je bila, da je takoj prvi dan resigniralo 5 ognjegaseev in nekaj policajev. V tem mestu je tudi strogo prepovedano oglaševanje prodaje cigaret in alkoholne pijače.

Za povečanje ameriške trgovske mornarice.

New York, N. Y., 4. decembra. Predsednik International Mercantile Marine družbe, — P. A. Franklin, se je danes na svojem povratku iz St. Louisa izrazil, da je ta družba pripravljena takoj zgraditi štiri nove prekoatlantske potniške in trgovske parnike, ako dobi od vlade Zedinjenih držav tozadevno naročilo. Ti parniki bodo zavzemali po 35.000 ton prostornine in bodo lahko pluli po 25 vozlov na uro.

Montana suha.

Helena, Mont., 30. novembra. — Danes se uradno naznanja, da je pri zadnjih volitvah zmagala prohibicionistijska stranka. Za uvedbo suše v tej državi je bilo oddanih 28.886 glasov večine.

Letos bo ugodna zima.

V Severni Minnesoti živeči Indijanci, ki prihajajo v bližnja mesta prorokujejo za leto zelo ugodno in milo zimo. To svoje proročanje opirajo na slab pridelek koruze, na razna vodna znamenja, znamenja po gozdih in po živalih. Živali po minnesotskih gozdih se še nič ne pripravljajo na zimska ležišča in tudi še ne dobivajo bolj goste dlake na svojih kožah.

Ustavljeno vojno posojilo.

Minneapolis, Minn., 4. dec. — V tukajšnih bančnih krogih se govori, da je federalni rezervni odbor v Washingtonu, D. C., odločno nastopil proti zopetnemu posojilu \$50.000.000 angleški in francoski vladi v vojne namene. Ta denar so hoteli posoditi tukajšni in newyorški bankirji.

Inozemske vesti.

Pogreb cesarja Franc Josipa.

Dunaj, Avstrija, 30. nov. — Danes dopoldne ob 10. uri se je vršil pogreb za pokojnim avstrijskim cesarjem Franc Josipom. Truplo pokojnega monarha so prepeljali iz dvorne kapele v katedralo sv. Stefana, kjer je daroval dunajski kardinal Piffl slovesno sv. mašo zadušnico za pokojnega cesarja. Pri tej zadušnici je bilo navzočih četrto kardinalov, 10 škofov in 48 duhovnikov. Pogreba se je udeležil tudi sedanji avstrijski vladar, cesar Karol I. s svojo soprogo, več članov cesarske družine, dalje bulgarski, bavarski in saksonski kralj, nemški in turški prestolonaslednik, vsi avstrijski ministri in številni poslaniki evropskih in inozemskih držav.

Že na vse zgodaj so se pričele polniti ceste, po katerih se je vršil mrtvaški sprevoz. Truplo pokojnega cesarja je bilo položeno na voz, kojega je vlekel osem vrancev.

Po dovršeni sv. maši zadušnici so prepeljali truplo pok. avstrijskega cesarja v starodavno in znano zgodovinsko — kapucinsko cerkev, kjer bode počivalo za vedno. Grobnica pok. cesarja Franc Josipa pod to cerkvijo je dobila številko 133. Le malo vdeležnikom je bilo dovoljeno prisostvovati ko so položili rakev pok. cesarja v grobnico. Rakev je zaklenil z zlatim ključem cesar Karol in ključ izročil predstojniku kapucinskega amostana.

Cesar Karol I. zopet na bojišču.

Dunaj, Avstrija, 2. decembra. — Avstrijski cesar Karol I. se je podal danes zopet na severno bojišče, kjer je zapovedoval pred nekaj dnevi, ali pred smrtjo pok. cesarja Franc Josipa.

Z goriske fronte.

Berlin, Nemčija, 2. decembra. — Z goriskega bojišča se semkaj poroča, da je včeraj avstrijska artilerija pognala v zrak več laških zalog smodnika v bližini Goriče. Istotako se poroča, da Avstriji uspešno obstreljujejo sovražne pozicije na celi soški fronti.

K potovanju novega avstrijskega poslanika.

London, Anglija, 2. dec. — V tuk. vladnih krogih se govori, da ne bo Anglija in Francija delala nikakih zaprek pri potovanju avstrijskega poslanika za Ameriko, — grofa Tarnowskega. To se bode ukrenilo in izvršilo vsled prošnje in zahteve Zedinjenih držav.

Bukarest pred padcem.

London Anglija, 4. dec. — Nemški vojni urad poroča, da se nahaja Mackensena armada že v neposredni bližini Bukaresta, glavnega mesta Rumunije. Centralnim zaveznikom se je posrečilo, da so to mesto popolnoma obkolili in zavzeli že več važnih utrdb, samo 12 milj oddaljeno od Bukaresta. Med temi utrdbami je včeraj padla Nemcem v roke znana vas Gradišče, ali ključ do Bukaresta. Od tukaj obstreljujejo sedaj Nemei in Avstrije naravnost glavno rumunsko mesto Bukarest. Ljudstvo beži trumoma na varno, tako da je ostalo le še nekaj prebivalcev v tem mestu. V obče se sodi, da bo padel Bukarest že tekom dni sovražniku v roke.

Dopisi in društvene vesti.

NAZNANILO.

S tem naznanjam članom društva sv. Janeza Krstn. št. 14. Butte, Mont. da smo imeli pri zadnji redni mesečni seji dne 22. nov. nominacijo novih kandidatov za društvene odbore za l. 1917. Kandidatje so sledeči: za predsednika Anton Terpin, John Malnarich in Alois Malnarich. Za tajnika Peter Gergich, Frank Widerwohl in Anton Papesch. Za blagajnika Fran Sturm, Frank Zalokar in G. Balkovetz. Za zastopnika Charles Preslesnik, Josip Mautz in Josip Brozovich.

Na prihodnji seji, vršči se dne 13. dec. se bo pri volitvi določilo izvoljene odbornike za leto 1917. Vsled tega opozarjam vse člane našega društva, da se te volilne seje polnoštevilno udeležite.

Z bratskim pozdravom,

Frank Boucha, tajnik.

NAZNANILO.

Društvo sv. Petra, št. 30 K. S. K. J., Calumet, Mich., je imelo svoje letno glavno zborovanje dne 26. novembra. Za leto 1917 so bili izvoljeni sledeči odborniki: Predsednik Mihael Majerle, podpreds. Peter Zunič, tajnik in zastopnik Paul K. Madronič, zapisnikar Math Prebilič, blagajnik Marko Sterk. Odborniki: Martin Majerle, Math Prebilič, Frank Plautz, John R. Sterbenz ml., Paul D. Spehar in Georg Kotze. Poslanec Math F. Kobe, maršal Marko Kotze, vratar Math Aničič.

Bolniški obiskovalci za: Red-Blue in Jellow Jacket: Paul D. Spehar; za Laurium Martin Majerle, za Osceola Mih. Sitar, za Tamarack in North Math O. Majerle, za Raynolt John Musič, za Swedetown Math Likovič.

Vsi člani (ice) so prošeni, da naj pripadajoče prispevke za to leto poravnajo najpozneje do 25. decembra, ker le na ta način mi bo mogoče ob koncu leta predložiti čisti račun gg. odbornikom, kakor trdi v dobrem redu izročiti knjige mojemu nasledniku.

S spoštovanjem in bratskim pozdravom,

John R. Sterbenz, tajnik.

NAZNANILO.

Tem potom prosim vse člane društva sv. Alojzija št. 47 K. S. K. J. v Chicagi, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje seje, ki se vrši v nedeljo, dne 10. decembra t. l. v navadnih društvenih prostorih. Začetek ob 1. uri popoldne. Ta seja je glavna letna seja ter je zelo pomembna, ker se bo pri tej seji volil odbor za prihodnje leto in se bo rešilo tudi več drugih važnih stvari. Kdor se te seje ne vdeležil brez zadostnega vzroka, bo moral plačati kazen, kakoršno določajo pravila.

Ob enem prosim tudi vse člane, da poravnajo svoj dolg na tej seji; kdor tega ne stori, se bo sam suspendiral; na tej seji mora biti vse v redu in poravnano.

Tudi želim malo opomniti radi otroškega oddelka. Ko je prišel ta oddelek pred nekaj meseci v javnost in pogovor na naši društveni seji, — moram reči, — da ni bilo enega člana proti temu, ampak vsakdo se je izrazil, da je to v korist Jednote, pa tudi starišev in otrok. Sedaj pa vidim, da se nekateri naši člani prav malo brigajo, da bi dali svoje dečo zavarovati pri naši Jednoti, dasi ravno je dasti članov pri društvu z veliko družino. Vsi ti ste torej uljudno še enkrat naprošeni, da vpišete svoje otroke v ta oddelek ni sicer na prihodnji seji.

Nadalje opomnim tudi tiste člane, našega društva, ki imate potne (cestne) liste veljavne do 31. decembra t. l. da si liste zopet ponovite za prihodnje leto, da ne bo potem nikake sitnosti. Končno opominjam še one člane, ki niso bili prisotni na našem društvenem pikniku minul. avgusta, da morajo plačati \$1.00 v društ. bolniški sklad in ta dolar mora biti plačan na seji dne 10. decembra t. l. Končno pozdravljam vse člane in članice dr. sv. Alojzija št. 47 in K. S. K. J.

John Wukshinich, tajnik.

2432 So. Hamlin Av.

NAZNANILO.

Iz urada društva "Marije Sedem Zalosti" št. 50 K. S. K. J. Allegheny, Pa.

Tem potom naznanjam članom in članicam omenjenega društva, kateri mi še niso oddali starih

certifikatov (testamentov), da se naj potrudijo, da mi njih kmalu odpošljejo po pošti, ali pa prinesejo prejkomogoče, da se ta zadeva enkrat uredi; v nasprotnem slučaju bodo morali po novem letu plačati 50c Jednoti za spremembo certifikata; sedaj je pa sprememba še brezplačna.

Nadalje se opozarja vse one člane, ki dolgujejo še kaj na društvenih asementih, da bi vse poravnali na prihodnji glavni seji, da mi bo mogoče lažje skleniti celoletni račun društva. Pomnite to, da kateri člani bodo dolgovali še kaj društvu začetkom prihodnjega leta, — s takimi se bo ravnalo strogo po društvenih pravilih. Pri tej priliki pa še posebno opozarjam člane našega društva na potnih listih, da bodo imeli asement za naprej plačan, kakor zahtevajo naša pravila. Tudi člani, živeči izven mesta Pittsburgh, imajo iste dolžnosti, ako nimajo polnih listov.

Slednjič pa še naznanjam, da bode prihodnja seja glavna, osemnajstega glavnega zborovanja; ob enem bo tudi volitev uradnikov za leto 1917. Vsled tega so naprošeni člani društva, da se iste vdeležijo v polnem številu, kajti vsaka glavna seja je zelo važnega pomena. Vse, na tej seji zaključene in odobrene točke bodo veljavne za celo prihodnje leto. Jaz svetujem članstvu našega društva, da naj bo previdno pri volitvi; izvolite si sposobne moške, v urad, katerim je blagor in napredek društva, ter Jednote pri sreč. Dobro mi je znano za časa mojega tajuštva, da člani niso pazili, če so bili novi uradniki sposobni za svoja mesta ali ne? samo da se je seja hitreje zaključila. To glavno zborovanje bomo imeli po navadi v Kranjsko Slovenskem Domu (57 St. Hall), in sicer točno ob 1. uri popoldne. Še enkrat opozarjam vse člane, da se te letne seje zanesljivo udeležite; kdor ne pride na to sejo, zapade 50 kazni; le delo in bolezen so izjeme.

K sklepu pozdravljam vse člane našega društva, želeč jim veliko uspeha pri njih. volitvah; enako pozdravljam tudi vse članstvo naše K. S. K. J.

Frank Trempuš, tajnik.

NAZNANILO.

Članom dr. sv. Jožefa št. 53 K. S. K. Jednote, Waukegan, Ill., se uljudno naznanja, da se vrši prihodnja redna društvena seja dne 10. decembra t. l. točno ob 1. uri popoldne.

Ker je to glavna društvena seja z volitvijo društvenega odbora za prihodnje leto, so najuljudnejše vabljeni vsi društveni bratje, da se blagovolijo v polnem številu vdeležiti te seje. Kdor izmed članov se ne bode vdeležil iste brez tehtnega vzroka, zapade kazni po pravilih.

Tem potom opozarjam tudi vse dotične društvene sobrate, kateri živijo izven društ. okrožja, kateri bodo potne listine potekle s tem mesecem, da se pravočasno zglašijo, ter preskrbijo z novimi. Zajedno prosim pa tudi vse člane, posebno pa dotične, kateri so na dolgu, oziroma kateri zaostajajo z svojimi mesečnimi doneski mesec za mesecem, da storijo svojo dolžnost in da poravnajo svoj dolg v mesecu decembru; kdor se ne bode ravnal po tem, si bode sam kriv ako bode suspendiran.

Vse dotične člane, očete, kateri imate svoje otroke zavarovane pri K. S. K. J., pa prosim, naj vselej vsak prinese na društveno sejo, poleg svojih vplačilnih knjižic, tudi otroške vplačilne knjižice, zakaj, ker to je velikega pomena in morajo biti natančno vknjižena vsa vplačila tam kamor spadajo.

Dotičnim našim članom, kateri mislijo odstopiti od društva, oz. od Jednote, zaradi verskih zadev, pa imajo svoje otroke zavarovane pri K. S. K. J. naznanjam, da imajo svoje male vseeno lahko zavarovane pri Jednoti ako hočejo, ter lahko vplačujejo mesečne prispevke zanje še nadalje.

Bratski pozdrav vsemu članstvu K. S. K. Jednote, posebno pa do društ. št. 53.

John Petkovšek, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Jožefa št. 58 K. S. K. J. Irwin, Pa.

Tem potom se vabi vse člane našega društva v bližnjem okraju, da se zanesljivo udeležijo prihodnje

seje, ki se vrši dne 10. decembra t. l. in sicer točno ob 1. uri popoldne. Ker je to glavna seja, imamo na dnevnem redu več važnih točk in volitev društvenega odbora za leto 1917; prosim Vas še enkrat, da pridete k tej seji v obilnem številu in si izvolite novi odbor društva po svojem najboljšem prepričanju; izberite si take moške, ki bodo v resnici delovali za društvo in našo Jednoto.

Zaeno opominjam na tem mestu tudi one člane, ki dolgujejo društvu na asementih, da bi svoj dolg poravnali na prihodnji seji; ako jim to sploh ni mogoče izvršiti, naj pa poravnajo zaostalo najkasneje do 25. tega meseca, Upam, da mi ne bo nihče zameril, ker opominjam s tem naše sobrate za to; rad bi imel namreč koncem leta vse knjige v redu pri sestavi letnega računa in da bi ne bilo nobenega dolga v knjigah, ko jih bom predložil sobratom nadzornikom v pregled.

S bratskim pozdravom

Thomas Oblak, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Cirila in Metoda št. 58 K. S. K. J. v Eveleth, Minn. se s tem naznanja vsem članom zgoraj omenjenega društva da se polnoštevilno udeležijo prihodnje glavne društvene seje, to je drugo nedeljo v mesecu decembru. Ker bode več važnih stvari za rešiti in bo volitev odbora za leto 1917 ste prošeni, da se za gotovo udeležite te seje polnoštevilno, — vsaj enkrat v letu pridite in to storite dne 10. decembra. Ob pol dveh pop. točno se prične zborovanje.

Dosti Vas je še, ki imate "certifikate" in otroške knjižice primeni; prosim Vas, da pridete, gotovo da boste označeno prejeli, ker bi ta dan vse rad oddal.

S sobratskim pozdravom,

Frank Peterlin, tajnik.

NAZNANILO.

S tem se daje naznanje vsem članom društva sv. Jurija št. 64 K. S. K. J. Etna, Pa. da se bo vršila glavna letna seja dne 10. decembra točno ob dveh popoldne. Ker se bo na tej seji izbiral novi odbor za leto 1917, je vsakega člana dolžnost, da se iste udeležijo, da bo mogoče izvoliti odbor, ki bo vsemu članstvu po volji.

Ob enem opominjam vse one člane, ki še kaj društvu dolgujejo, da naj to poravnajo pri glavni letni seji, tako, da bo zamogel stari odbor izročiti novemu odboru čiste račune, ali knjige. Z vsakim članom ki ne bo poravnal svojega dolga na tej seji, se bo ravnalo po društvenih in Jednotnih pravilih; istotako bo tudi vsak član, ki se ne vdeležijo prihodnje seje, kaznovan po naših društvenih pravilih.

Bratski pozdrav vsem članom in članicam K. S. K. J.

John Skoff, tajnik.

NAZNANILO.

S tem naznanjam vsem članom društva sv. Sreca Jezusovega št. 70 K. S. K. J. stanujočim v St. Louis, Mo., da se morajo udeležiti prihodnje seje dne 17. decembra t. l. Seja se prične točno ob 2. uri popoldne. Na tej seji bo volitev uradnikov za l. 1917 in rešiti imamo še več drugih važnih točk v korist društva. Na seji meseca novembra je bilo določeno, da kateri član se ne udeležijo prihodnje seje dne 17. decembra bode plačal \$1.00 kazni po pravilih.

Bratski pozdrav

John Mihelčič, tajnik.

NAZNANILO.

Članom društva "Marije Pomagaj", št. 79, K. S. K. J. Waukegan, Ill. se tem potom naznanja, da bode prihodnja društvena seja glavna letna seja, v nedeljo, dne 10. dec., ob 9. uri zjutraj v navadnih prostorih. Na dnevnem redu bode volitev novega odbora in gotovo še več drugih važnih stvari. Dolžnost vsakega člana je, da se vdeležijo vsaj letne seje, ko se takorekoč odločuje celoletno delovanje društva, in se odbirajo voditelji društva za celo leto. Seveda se dobijo nekateri člani, ki se niti toliko ne brigajo za društvo, da bi se vsaj glavne letne seje udeležili, toda tudi za te je preskrbljeno. Vsem tistim svetujem da naj prečitajo pravila, glede kazni.

Prosim tudi vse člane društva da, ako je le mogoče naj poravnajo vse prispevke društva tekoči mesec, ker s tem je veliko pomagano tajniku pri zaključku celoletnega računa, kakor tudi pri u-

reditvi knjig za prihodnje leto. Upam da se bodele vsi udeležili prihodnje seje, in s tem pokazali da vam je napredek društva pri sreč.

Z bratskih pozdravom!

Math. Jereb, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada društva "Marije Čist. Spočetja" št. 80 K. S. K. J. So. Chicago, Ill.

Cenjenim članicam našega društva se naznanja, da bomo imeli dne 17. decembra glavno letno sejo, ter volitev novega odbora za leto 1917.

V soboto večer dne 16. decembra bo skupna spoved ter v nedeljo 17. skupno sv. obhajilo. Vsaka dobra članica se bo gotovo tega vdeležila, da ne bo treba društvenih kazni predpisanih, torej naj si vsaka zapomni dan 17. decembra!

Sesterski pozdrav do vseh naših članic!

A. Gorenc, tajnica.

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Alojzija št. 83 K. S. K. J., Fleming, Kans.

S tem se opozarja člane gori omenjenega društva, da se naj polnoštevilno udeležijo glavnega letnega zborovanja v mesecu decembru. Kdor izmed članov izostane od tega zborovanja brez gotovega vzroka, bode kaznovan po društ. pravilih.

S pozdravom

Anton Skubitz, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Antona Padov. št. 87. v Jolietu, Ill. se daje naznanje vsem članom, da bomo imeli redno mesečno sejo, dne 10. decembra t. l. ob eni uri popoldne v navadnih šolskih prostorih. Dolžnost vsakega člana je, da se udeležijo te seje, ako živi v Jolietu, ali bližnji okolici; kajti dosti je celo tukajšnjih članov, ki ne prihajajo na mesečne seje. Prva in glavna dolžnost vsakega člana je pa, da se udeležijo vsaj glavne ali letne seje v mesecu decembru. Na tej seji imamo več važnih točk na dnevnem redu, osobito o naši veselici, ki se vrši dne 30. decembra v Sternovi dvorani in ob enem bo na seji dne 10. dec. tudi volitev odbora za prihodnje leto. Torej cenjeni mi bratje! Pridite vsi skupaj na to sejo k volitvi odbora, saj je volitev samo enkrat na leto!

Dalje opozarjam tudi vse one člane ki imajo še stare certifikate, da jih pošljete, ali prinesete meni, ker bo treba po novem letu plačati od vsakega starega certifikata 50c, kakor nam je že naš sobrat glavni tajnik to sporočil v Glasilu.

Bratski pozdrav

Math Vidmar, tajnik.

NAZNANILO.

Gospojinsko društvo sv. Barbare, broj 92 K. S. K. J., Pittsburgh, Pa., bode imelo svojo godišnjo sednico na 10. decembra. Ta sednica bo glavna te če biti biranje odbora. Sve članice se morajo udeležiti te sednice, samo bolest se izgovara; koje ne bu, platit će globu 50 centi.

Toliko do znanja našim članicam!

Marija Novogradac, taj.

NAZNANILO.

Tem potom se naznanja vsem članom društva "Friderik Baraga", št. 93 v Chisholm, Minn. in onim članom, ki živijo v okolici, da omenjeno društvo zboruje dne 10. decembra t. l. točno ob 10. uri popoldne v Lovrene Kovačevi dvorani. Ta seja bo glavna, ali letna sejo z zaključkom starega društvenega leta. Zaeno se bo na tej seji volil odbor za prihodnje leto.

Vsled tega so prošeni in vabljeni vsi člani našega društva, da se polnoštevilno udeležijo glavne ali zadnje seje v letu 1916. Vsakega društvenika je dolžnost, da nas pride obiskat saj enkrat v letu pri seji; to tudi naša društvena pravila določujejo in ni vsled tega nobenega izgovora. Zapomnite si, dragi mi sobratje, da zahtevajo društvena pravila, da se mora te glavne seje udeležiti vsak član živ v našem mestu ali 40 milj v okolici, v nasprotnem slučaju je podvržen kazni. Izvzeti so le oni bolni člani, ki so pripoznani od bolniškega odbora za nezmožne priti na sejo. Na svidenje torej dne 10. decembra pri seji.

Za odbor:

Fred Raušell, II. taj.

NAZNANILO.

Iz urada tajnika dr. sv. Jožefa št. 103, Milwaukee, Wis.

Tem potom naznanjam članom društva, da se je na zadnji mesečni seji, dne 12. novembra sklenilo, da se vrši letošnje generalno društ. zborovanje dne 10. decembra točno ob 1. uri popoldne. Na ta dan se bo volilo društ. uradnike za leto 1917. Kdor izmed članov se ne bo udeležil te seje, bo moral plačati \$1.00 kazni v društveno blagajno; izvzeti so samo bolniki.

Končno tudi opominjam vse one člane, kateri kaj dolgujejo društvu, da to poravnajo na prihodnji seji.

Z bratskim pozdravom do vseh članov in članic K. S. K. J.

Louis Sekula, tajnik.

Iz urada društva "Marije Čistega Spočetja", št. 104, Pueblo, Colo.

Tem potom se naznanja vsem članicam goriomenjenega društva, da se zanesljivo udeležijo glavne letne seje dne 15. decembra v navadnih prostorih. Na tej seji se bo volilo novi odbor za leto 1917; katera izmed članic se ne udeležijo te glavne seje, zapade \$1.00 kazni po društveni določbi, ali pravilih. Prosim torej še enkrat vse članice, da se zanesljivo udeležijo te glavne seje. Zaeno prosim tudi one, ki še kaj dolgujejo društvu, da naj blagovolijo svoj dolg poravnati tekom meseca decembra, da mi bo mogoče sestaviti in zaključiti celoletni račun; treba bo ta celoletni račun objaviti v "Glasilu K. S. K. Jednote", da ga bodo vse članice našega društva videle.

S sestrskim pozdravom,

Julija Kraševac, tajnica.

NAZNANILO.

Tem potom prosim vse člane dr. sv. Jožefa št. 110 K. S. K. Jednote, Barberton, Ohio, da se polnoštevilno vdeležijo prihodnje redne ali takozvane glavne letne seje, ki se vrši dne 17. decembra 1916 v navadnih prostorih. Začetek seje točno ob 1. uri popoldne. Na tej seji bode volitev društvenih odbornikov za leto 1917. Kdor izmed članov se omenjene seje ne vdeležijo, plača \$1.00 kazni v dr. blagajno; izvzeto je le delo v tovarni in bolezen.

Naznanjam, da na omenjeni seji bode dobil tudi vsako novi certifikat.

S pozdravom do vseh članov imenovanega društva!

Josip Lekšan, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada dr. "Sv. Sreca Marijinega" št. 111. Barbeton, Ohio naznanjam članom, da se vrši prihodnja redna seja dne 10. decembra t. l. v navadnih prostorih točno ob 1. uri popoldne. Pozivljamo, da se za gotovo udeležijo vse te velevažne seje, ker bo več važnih stvari na dnevnem redu, posebno volitev novih društvenih uradnic za prihodnje leto 1917, ker le pri veliki udeležbi nam bode mogoče izvoliti dobre članice v urad, saj le na dobrih uradnicah je obstoj in naraščaj društva zagotovljen. Torej pridite na sejo dne 10. dec. t. l.!

Članice, katere se ne udeležijo te velevažne seje goriomenjeni dan, plačajo 50c kazni v društveno blagajno, samo bolne članice so proste, katere se izkažejo z zdravniškim spričevalom.

Sesterski pozdrav

Antonija Rataj, tajnica.

NAZNANILO.

Članom društva sv. Jožefa št. 112 K. S. K. J., Ely, Minn., se s tem naznanja, da se bo vršilo glavno društ. zborovanje tretjo nedeljo, ali dne 17. dec. t. l. takoj po prvi vs. maši. Na tej seji bomo imeli volitev odbornikov za prihodnje leto.

Naznanja se tudi sobr. nadzornikom, da pridejo omenjenega dne zjutraj ob 8. uri v staro cerkev v svrhu pregleda tajnikovih in blagajnikovih knjig. Knjige morajo biti pregledane pred otvoritvijo seje. Nadzorniki so: Frank Jerich, Leop. Majerle in Josip Grahek.

Sobratski pozdrav

Joseph Agnich, tajnik.

NAZNANILO.

Članicam dr. Marije Pomagaj št. 119 K. S. K. J., Rockdale, Ill., se naznanja, da se vrši prihodnja seja dne 10. dec. Začetek točno ob 2. uri popoldne. Ker se bode na tej seji volil novi odbor za leto 1917, so naprošene vse članice, da

se te seje polnoštevilno udeležijo. Katera članica se ne vdeležijo te seje, plača \$1.00 kazni, kakor je v naših pravilih označeno.

Nadalje prosim vse tiste članice, katere kaj dolgujejo društvu, da isto poravnate, da mi bo mogoče potem narediti popolni letni račun, ter vse čisto oddati novemu odboru. Prosim tudi, da mi prinesete vse premembe naslovov, da moram potem iste odposlati na gl. urad in "Glasilu K. S. K. Jednote".

Pozdrav vsem članicam in članom K. S. K. J., ter mnogo uspeha na društvenem polju v letu 1917!

Marija Kostelec, tajnica.

Iz urada društva sv. Ane št. 127 K. S. K. J., Waukegan, Ill.

Naznanjam članicam našega društva, da je bilo na redni mesečni seji, ki se je vršila dne 26. novembra sklenjeno, da bomo imeli skupno spoved v soboto, dne 9. decembra in v nedeljo dne 10. dec. skupno sv. obhajilo. V ta namen se zberemo ob tri četrti na 8 v šolski dvorani, odkoder odkorakamo z regalijsami na prsih k mizi Gospodovi.

Ob enem prosim vse članice društva, da se udeležijo prihodnje seje, ki se vrši dne 24. dec. t. l. Na tej seji bo volitev novega odbora za l. 1917. Katera izmed članic se te seje ne udeležijo, bode morala plačati \$1; izvzeta je samo bolezen. Pridite torej vse, da boste volile vsaka po svojem prepričanju, da se ne bo morda katera potem jezila, da ta in ta ni za urad sposobna.

H koncu še prosim one članice, ki dolgujejo kaj društvu, da zaostalo poravnajo pri prihodnji seji, da mi bo mogoče knjige in račune urediti ter zaključiti.

S sesterskim pozdravom

Mary Petkovšek, tajnica.

NAZNANILO.

Dragi mi sobratje društva sv. Roka št. 132 K. S. K. J. Frontenac, Kans.

Tem potom vas prosim in opozarjam, da se mora sleherni član našega društva udeležiti prihodnjega zborovanja, ki se vrši dne 10. decembra točno ob 9. uri popoldne v navadnih prostorih, 10 dan decembra je druga nedelja v mesecu.

Dolžnost vsakega člana je, da se udeležijo te glavne seje, da bode zopet mogoče poslovati z društvom prihodnje leto, ker leto 1916 gre že k koncu. Treba bo voliti nove uradnike za prihodnje društveno leto da ne bo morda kedo rekel: saj je vse dobro po starem. Po starem tudi ne moremo voditi društva tako dalje, ker nesreče pri delu nam vedno prete da je bolniška društvena blagajna skoro prazna. Na vsak način moramo drugače začeti ali kaj koristnega ukreniti za dobrobit društva. Kdor se te glavne seje ne udeležijo mi bo naložena kazen po društ. pravilih. Pridite torej vsi, od prvega do zadnjega na sejo dne 10. dec. v Avstrijsko dvorano!

Bratski pozdrav

Frank Kerne, tajnik.

NAZNANILO.

S tem naznanjam vsem članom društva "Marije Majnika" št. 154 Peoria, Ill. da bomo imeli dne 10. decembra t. l. glavno, ali letno sejo, na kateri se bo volil društveni odbor za leto 1917. Vsled tega ste vsi člani uljudno naprošeni, da se polnoštevilno udeležite te važne seje. Kdor izmed članov zanemari to sejo, bo moral plačati \$1.00 kazni v društveno blagajno glasom sklepa zadnje mesečne seje.

S sobratskim pozdravom

Josip Kuhel, tajnik

sree polagam, da ne pozabite še za naprej svoje slovenske cerkve sv. Jurija v South Chicagu. Vedno naj skuša kdo oglašiti se s kako dobro stvarjo, da bomo še bolj napredovali.

Dragi očetje in matere! Jaz vam povem najboljši korak do napredka,—to bi bila ustanovitev slovenske farne šole v našem mestu! — Vzemimo se skupaj in potrudimo se z združenimi močmi, da bomo še to dosegli. Šele tedaj bomo pokazali drugim narodom tukaj, da smo zares vrli Slovenci in verni katoličani.

Morda mi bo kedo oporekal čes, kaj nam šola, ko še cerkve nimamo plačane. To je res v gotovem oziru. Dragi mi hišni oče; — jaz ti bom ob kratkem na to odgovoril. Ti si kupil danes hišo in te stane toliko in toliko. — Plačal si na hišo le malo svoto, pa si si mislil: ako jaz hiše ne bom plačal, jo bodo pa plačali moji potomci, ali otroci. Ravno tako bi to meni, pa lahko tudi z našo slovensko farno šolo. Treba je le s stvarjo začeti, treba je nam le dobre volje in korajže.

Ni še dolgo tega, ko sem čul nekega duhovnika na svoja lastna uspeha, ki se je pritoževal, da je naša mladina v cerkvi zelo razposajena; to se mora na vsak način predrugačiti in izboljšati. Krščanski oče in krščanska mati, dajaj lepe nauke svojim otrokom in razloži jim, da je cerkev hiša božja, ali bivališče živega Boga. Zaeno prosim tudi našega domačega g. župnika, da bi v tem bolj strogo nastopil, da ne bodo nekateri naše mladine tako ostro obsodili. Pa brez zamere vsled tega mojega opomina; te vrstice sem napisal iz dobrega namena.

H koneu naj še naznam izid kontesta pri zadnjem našem cerkvenem "fairu". V kontestu sem bil jaz in rojak J. J. Štajdohar. Nabrala sva lepo svoto, — \$610.29 skupaj za našo slovensko cerkev in sicer jaz \$279.28, moj tovariš Štajdohar pa \$331.01. Iskrena hvala vsem onim, ki so k temu kaj prispevali. Bog jim stotero povrni!

S pozdravom,

Frank Gorenc.

Iz Clevelanda, Ohio.

Cenjemo uredništvo in članstvo K. S. K. J.:

Dasiravno imamo dokaj vredno svoje lastno, ali jednotino glasilko, v katerem čitamo lepe članke, — se le malokdaj v tem listu vidi dopise od tu, kakor da nas ni med drugimi in čeravno se ponasamo, da živimo res v največji slovenski ameriški metropoli. Pred vojno je veljal Trst za največje slovensko mesto na svetu, njemu je sledila Ljubljana; sedaj po vojni se bo pa število stanovnikov gotovo tako skrcilo, da bo prevzel to častno mesto naš znani Cleveland.

Po dolgem presledku hočem zatoj zopet jaz napisati tukaj nekaj vrstic kot član največjega društva naše slavne organizacije, K. S. K. J. — kot prijatelj dobrega čtiva, priobčenega v listu, ki je last vseh naših združenih bratov in sester širom Amerike, in kot prijatelj naše največje in najbogatejše slovenske katol. podporne organizacije, postavljene in zasajene globoko v moč in temelj našega vernega slovenskega naroda. V prvi vrsti hočem malo pisati o naši slovenski metropoli, ali o našem Clevelandu, kamor smo sprejeli častno pred kratkem z največjim veseljem, zadovoljstvom in priznanjem glavnega predsednika K. S. K. J., sobrata Pavel Schnellerja in njegovo družino, dokle iz Chicaga, in smo jih pozdravili kot bodoče domačine naše metropole.

Kako navdušeno, prijazno in gostoljubno so bili ti novodostrepi sprejeti tukaj. Kako hitro so se zbrali zavedni clevelandski možje, odbor, člani in članice društva sv. Vida, št. 25 K. S. K. J. in povabili so še druge odlične goste, člane zveze trgovcev in gostilničarjev na skupni pozdravni banket, prirejen v počast g. Pavel Schnellerju in njegovi cenj. družini. Ta banket se je vršil dne 23. novembra zvečer v Knausovi dvorani, kjer je bila zastopana cela naselbina in kjer smo imeli dovolj vesele zabave. Da je bila ta prireditve popolna, je sodeloval na nji domač slovenski orkester in cerkveno pevsko društvo "Lira." Pri tej priliki smo čuli razne izborne govornike, ki so izražali svoje zadovoljstvo vsled prihoda gospe P. Schnellerja in njegove družine v naše mesto. Tega ban-

keta se je tudi udeležil Mr. Edv. Hasekrot, okrajni klerk (County Clerk). Ta gospod je Slovencev dobro znan, ker je bil svojočasno za mestnega odbornika naše ward, in ki bo kandidat za župana pri prihodnjih volitvah za mesto Cleveland. Vsa ta slavnost se je vršila kar najsijajnejše; žal le, da je potekel prehitro čas, ko smo se morali posloviti od vesele družbe. Vsakrteri pa, kdor ni poprej poznal osobno g. P. Schnellerja, je sedaj uverjen, da imamo med seboj moža, ravno kakoršnega smo potrebovali.

Čitateljem po širni Ameriki ni znano in si ne morejo predstavljati naše slovenske naselbine takoršne, kakoršna je, razun onih, ki so že kdaj bivali tukaj. Rekel sem že, da večje slovenske naselbine ni nikjer v Ameriki; zaman bi jo iskali, kjer bi živelo toliko naših Slovencev in kjer bi bili Slovenci takoj skupaj naseljeni, kakor ravno v našem Clevelandu. Tu Vas vodi daleč naokoli ceste, ali ulice, ki so večinoma slovenske, kjer imajo naši rojaki svoja posestva; v sredi te naselbine je pa sree naroda, — slovenska cerkev in nova, veličastna slovenska šola, kamor zahaja nad 1400 (štirinajststo) slovenskih otrok iz okoliš; prav malo je teh, da rabijo počestno železnico, vsi drugi imajo le par minut vsak do svoje hiše. To vam dokazuje, da je naselbina skupna in res številna slovenska.

Drugič evete tu kaj lepo slovenska trgovina in obrt. Mi trgujemo s prav malo izjemo s tujei, drugače pa samo s Slovenci in Hrvatji. Tudi naši bratje Hrvati so povečini naseljeni med nami. Ti se s Slovenci izvrstno zastopajo in razumejo, bodisi že v tem, ali onem oziru. Hrvatje imajo tudi svojo lastno farno cerkev in šolo le 15 minut hoda od naše cerkve.

Slovenske trgovine v Clevelandu vse lepo napredujejo, ker jih naše slovensko ljudstvo upošteva. Vse je takorekoč domače, vse govori po cestah in v trgovinah v domačem jeziku. Mi, tukaj v Clevelandu sploh ne vemo, da smo v Ameriki, razen tega, da imamo več svobode. Ravno tako se zdi človeku tukaj, kakor v Ljubljani, ker ne čuje družega, kot domač jezik. Še celo nekateri tuji trgovci, ki so se naselili poredkoma med nami, so se priuili slovensčini, tako da onemu, ki se noče sam učiti angleščine, mu je sploh tu ni treba znati. Jaz sem prepričan, da tega ni po drugih mestih. — Seveda, delajo pri tem izjemo otroci, tukaj šolani in oni mladeniči, ki se za amerikaniziranje zanimajo. Morda se mi bo kdo čudil ako trdim, da živijo tu nekateri rojaki že po dvajset let, pa še ne znajo angleškega jezika; jaz sicer teh direktno ne zaničujem; mislim si pa le, da so to nezanjane vsled lastne malomarnosti povzročili, ali pa morebiti niso imeli prilike za to. Jaz vem, kako lahko ostane človek tu angleškemu jeziku. Po tukajšnjih tovarnah, kjer delajo naši Slovenci in Hrvatje in drugi Slovani, se govori le slovenski jezik; — "bossi" in predelavci so tudi Slovenci in Slovani; ti umejo pač angleščino, vendar občujejo s svojimi delavci le v domačem jeziku. Ko sem prišel jaz v Ameriko in sem pričel delati v "pajpovni", smo bili sami Slovenci pri delu zaposleni, tedaj se nismo imeli domačih "bossov". Pričeli smo zjutraj ob 4ih ali 5ih z delom in smo končali popoldne ob treh, ali štirih. Reda ni bilo pravega in sloge med delavci, pač pa pravo kranjsko priduševanje. Potem sem delal v "dratovni" popolnoma jednako s samimi Slovenci in našimi "formani". Potem, ko sem delal v klobučarni, — to vam je bila šele prava slovenska družina. — In tako je v Clevelandu za starejše delavce še dandanes; drugače je pa z našim naraščanjem, ali z mladino.

Omenil sem že enkrat, da slovenska obrt tukaj kaj lepo cvete, kajti imamo številno domačih obrtnikov vseh vrst, krojačev, šivilj i. t. d., i. t. d. Da bi Vi le enkrat videli naše slovenske parade in vrvenje po tukajšnjih ulicah! Koliko je avtomobilov, kojih lastniki so Slovenci, — potem bi se čudili ako bi šli vsa clevelandska slovenska društva in zastave. Ako bi poslušali našo slovensko godbo, — izborne govornike in pevce. — Da, vsakdo bi se čudil napredku naše slovenske ameriške metropole; pa vse to je šele pričetek razvitja, pričetek moči in pričetek organiziranja naše naselbine. Dosedaj smo bili vsak le, bolj zase in proti

drugemu; sedaj pa pravimo, da bomo vsi skupaj za vse. Prepričan sem, če res mi vsi to moč skupaj združimo, bomo postali tako jaki, da nas nobena sila ne premaga. V doseg tega bo treba nekaj naših starih napak opustiti, ki so bile povzročiteljice nasprotstva. — Dati moramo namreč vsaemu to, kar mu gre in treba bo podučiti še one, ki ne vedo kako se obnašati. Dasi smo vsi enega cilja prišli v Ameriko glede boljše zasluka in olajšanja svojega življenja, prišli smo tudi verni (versko podučeni) s trdnim sklepom in obetaj svojcem v stari domovini; da se tudi kot taki vrnemo nazaj, ali pa, če v Ameriki umremo, še danes to mislimo in trdim, da smo še taki, — da smo katoličani in da hočemo kot taki tudi umreti. Žal pa, da imamo samo eno priročno napako, katere smo se nalezli tukaj v Ameriki od onih ljudi, ki drugače delajo, kakor govorijo. Ti hočejo, da bi nekaj zraslo, ne da bi se kaj sejalo ali nekaj, temu podobnega. Tukaj ravno pridemo do križišča, kjer ne moremo skupaj naprej, dokler se ne rešijo naše zagonetke in nasprotstva. Ta nam delajo dosti preglavice, gorja in pohujšanja po naših časopisih ne le samo v Clevelandu, — še več pa drugod. Od kod vse to izvira? Čemu je treba tega? Kdo se veseli tega in komu je to v korist?

Kdor je mož, ki opazuje in vse to vidi, — ta ve, kam stvar pelje? Razsodbo prepustim vam, cenj. čitatelji. Samo nekaj še povdarjam, da dajmo in pustimo ljudem to, kar kot ljudem po pravici gre, ali drugače rečeno: Našemu vernemu ljudstvu naj se pustijo svetinje sv. vere in spoštujemo, — pa bo zavladal mir med nami in bratska sloga; vsa nasprotstva bodo potem prenehala, ker bo vsakdo brat svojemu bratu. To je cela zagonetka, ki rodi neslogo, mnogo sovraštva in zaničevanja. Jaz ne vidim mnogo drugih vzrokov, kakor edino tega, ki deli ljudstvo v dve stranke, kar pa v resnici ne bi smelo biti zunanje, kjer tu ni tako v sre. V tej zadevi se še oglašim prilično. —

Sedaj se pa povrnem zopet k g. P. Schnellerju, kateremu so naše razmere, kakor tudi razmere po drugih naselbinah v Ameriki bolj znane in o katerih zna on boljše soditi kakor jaz in mnogo drugih. Jaz rajši poslušam, kakor pa učim, ker še sam nič ne znam, — ali zelo pa rad priporočam vsakrtemu to, kar za dobro spoznavam in poznam. — Trdno sem prepričan, da bo g. Pavel Schneller zadovoljen v naši naselbini; želimo mu mnogo uspeha, zdravlja in sreče, kakor tudi njegovi cenj. družini!

Živi, rasti in napreduj tudi naša najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podp. organizacija K. S. K. J.!

S pozdravom do vseh sobratov in sester K. S. K. J.

Anton Grdina.

Forest City, Pa.

Dne 26. novembra je po kratki bolezni, skoraj nenadoma umrl velespoštovani rojak Alojz Zaverl. Nismo mogli verjeti te žalostne vesti, a, žali Bog, bila je resnična! Pokopali smo ga dne 30. nov. Pogreb njegov je bil veličasten; udeležilo se ga je troje društev, ter mnogo občinstva.

Pokojni Alojz Zaverl je bil naj bolj poznata oseba, ne le med rojaki v Forest City in okolici, ampak tudi drugod, in to vsled njegovega socialnega stališča. Bil je sila delaven mož, ter bil posebno vnet za prosep družbenega življenja. Ustanovil je s par drugimi rojaki društvo sv. Jožefa št. 12 K. S. K. J., ter bil Jednotin član od njenega početka. Društvo sv. Jožefa je bilo ustanovljeno že dne 18. febr. 1893. tedaj še nekaj preje kakor pa naša Jednota. To pa je ravno dokaz, da je pokojni Alojz Zaverl že zgodaj uvidel potrebo podpornega društva. Z vso pravico lahko imenujemo pokojnika očeta našega društva sv. Jožefa. Novemu društvu je dal v začetku tudi prostor v svoji hiši. Zato je bil ravno večkrat društveni predsednik ali pa blagajnik, in, ako se ne motim, tudi njegov tajnik, saj prva leta.

Sodeloval je tudi pri ustanovitvi dr. sv. Barbare, ter bil njen gl. predsednik za jeden termin. Pri tej priliki moram omeniti, da je pokojnika najbolj peklo, kakor mi je sam pravil, da je večina pri zadnji konvenciji dr. sv. Barbare izpustila nedolžno ime "katoli-

ško" iz naslova, ker je vedel, da so to storili iz golega sovraštva do vsega, kar je katoliško. Zato so se ti možje rudečega kalibra tudi pri priliki nekega pogreba svojega sočlana tako neollikano vedli, sploh očitno kazali pri vsaki priliki svoje sovraštvo do katoliške vere! Sramujejo naj se pred vsem ameriškanskim svetom! To vse je silno peklo poštenega, značajnega moža A. Zaverla.

Pokojni Alojz Zaverl je bil tudi soustanovitelj cerkve sv. Jožefa, ter prvi predsednik cerkvenega odbora, dokler ni došel duhoven v Forest City, pozneje pa je ostal več let član odbora samega. Podpiral je vedno in rad cerkev, daroval vedno rad in brez godrnjanja po svoji moči za cerkev. Sploh pomagal je povsod, kjer je le mogel. Kar je napravil, je storil s premislekom, iz srea, z veseljem, sploh, da govorim resnico, bil je "povsod zraven," nikjer ni odmanjkal, kjer je bilo poštenega moža treba!

Samo od sebe se razume, da je bil pokojnik značajan, neustrašen katoličan. Pri njem ni bilo treba socialistom razlagati svoje "platforme", kakor se je večkrat izrazil. Rudečih psov se ni nikdar ustrašil, dasi so radi nanj lajali in ga napadali. Napadov čez katoliško cerkev in njene naredbe ni trpel v svoji priučenosti, in ako je bilo treba, je znal vselej tudi prav, modro in odločno odgovoriti, sploh kazal je svoje katoliško prepričanje povsod in vselej. Mož je tudi dokaj bral, bil izveden in posebno praktičen človek.

Spominjajoč se njegovega socialnega delovanja, vsi pravimo, da je moža v resnici škoda! Legel je prezgodaj v grob. Njegovo socialno stališče ga je nekako moralo spraviti v dotiko skoraj z vsakim rojakom, posebno, ker je bil nekaj časa tudi blagajnik krajevne premogarske Zveze, da, jendenkrat je bil celo delegat na konvenciji te Zveze.

Kakor med svojimi poštenimi sorojaki, tako je bil Alojz Zaverl spoštovan tudi med drugimi narodnostmi, vsled svoje močnatosti, poštenosti, posebno pa značajnosti, sploh bil je res pravi mož, vedno na svojem mestu; ne znam, da bi bil imel sovraženika.

Vzrok njegove tako zgodnje smrti — bil je še le 53 let star —, je bila po mnenju zdravnikov najbrže neka zastarana ledvična bolezen, ki mu je skoraj nenadoma pretregala nit življenja. Dva dni pred svojo smrtjo je nekoliko legel, par ur pozneje zgubil zavest, iz katere se ni več prebudil, ter je v nedeljo potem dne 26. novembra zjutraj mirno v Gospodu zaspal. Sprejel je še zakrament sv. Poslednjega olja.

Zapušča udovo s tremi otroci. Kot skrben oče je dobro poskrbel za svojo družino; pustil jim je posestvo brez dolga, ter bil pri treh družinskih zavarovanj; razum tega tudi ni umrl praznih rok.

Da še to omenim, je bil pokoj. Alojz Zaverl med prvimi naseljenici v Forest City. Mučil se je po prenegovnikih nad 30 let, nele tu, ampak tudi po Štajerski. Pred nekaj letni se je preselil v bližnji Vandling, misleč, da v miru preživi zadnja leta, a neizprosna smrt ga je tako nenadoma iztrgala iz naša srede!

Naše sožalje zapuščeni družini

in sorodnikom, pokojnemu pa: "Počivaj v miru!"

Jednotin član.

New York, N. Y.

Dne 13. novembra se je poročil v naši slovenski cerkvi Sv. Cirila in Metoda g. Andrej Tomec, krepak slovenski fant in odločen katoliški mož iz Johnstowna, Pa. z gospodično Nežiko Lužar, tajnico Slovenskega dekliškega društva v New Yorku. Oba, kakor ženina tako nevesta, sta bila sotrudnika ali dopisovatelja lista "Ave Maria", g. A. Tomec je pisal krasne članke in gospodična Nežika Lužar pesnice. — Poročne obrede je zato izvršil urednik "Ave Marie" Rev. K. Zakrajšek. Novoporočencema iskrene častitke!

Slamnikarski shod dne 19. novembra se je izvršil ob izvanredno veliki udeležbi. Nekako nad 200 slamnikarjev in slamnikaric se ga je udeležilo. Shod je otvoril sklicatelj, Rev. K. Zakrajšek in pojasneval veliki pomen današnjega shoda za prihodnost slovenskih slamnikarjev in slamnikaric v New Yorku. Židovski element se je urinil v to obrt v toliki množini, da imajo judje vsa važnega mesta v svojih rokah in da tudi v uniji že precej sami po svoje gospodarijo. Zato treba na vsak način, da se slamnikarji združijo v obrambo svojih pravic, takoj proti gospodarjem, kakor v uniji. Shod se je vršil nekoliko duri. Velike debate so bile zlasti, ko se je šlo za volitev delegatov v odbore unije. Zahtevalo se je tudi, da unija nastavi za Slovence posebnega organizatorja s celo unijsko plačo. Zastopnik unije je obljubil, da bode deloval nato, da se tudi to doseže, ker je unija veliko na tem lezeče, da se vsi udje zavedajo svojih dolžnosti do unije, pa tudi velike potrebe zanje in za njih koristi. Težko se bode dalo to doseči drugače, kakor s takimi narodnostnimi oddelki v uniji kakoršnega so si Slovenci ta dan ustanovili.

Slamnikarji, sedaj pa je na vas samih ležeče, ako si hočete zagotoviti svojih pravic, da stopite vsi v to društvo in vsi v to unijo. Le tako bode mogoče kaj vspešnega doseči.

Treba bode tudi več požrtvovalnega duha med vami, da se boste drug za drugega žrtvovali. Ako ni nikogar, ki bi bil pripravljen se malo žrtvovati za skupne koristi, potem ne bode nikdar nič. Velike težave so bile namreč, ko se je šlo za izvolitev delegatov za razne odbore. Kakor hitro se je pojasnilo kandidatom, da bode treba redno hoditi k tedenskim odborovim sejam, takoj so vsi ostopili in vsakdo se je branil sprejeti izvolitev, češ, da je preveč, da bi zastoj hodil vsak teden na te seje. Le s težavo smo dobili tri tri može, ki so slednji sprejeli ta mesta.

Dandanes so razmere take; da se mora vsak stan sam potegniti za svoje pravice, drugače jih ne bode dobil. Kdor bode čakal na to, da se kdo drugi za njega potegne, se jako moti in zastoj čaka. Pomagaj si sami in Bog ti bode pomagal. V združništvu je moč. Pri vsaki stvari pa morajo biti nekateri vsaj, ki so pripravljeni za skupne koristi tudi kaj trpeti in se žrtvovati. Res je to nevažno delo in je ljudstvo le malokdaj takemu hvaležno, vendar ne

gre drugače, saj nazadnje gre za koristi vseh.

Toraj slamnikarji in slamnikarice, na noge, delujte složno in združenimi močmi! Ako bi si pa sami le ne hoteli sedaj pomagati, potem se pa nikar več ne pritožujte, da se vam krivica godi, kajti kdor se sam za svoje pravice ne potegne, ta jih sploh vreden ni!

Iz Colorada.

Prekrasna si res coloradska država vsled vednega solnčnega svitla sedaj v novembru.

Ko sem te dni po nji potoval, zgedala je kakor kaka velikanska suha lisasta črta; suha zato, ker vlada v nji prohibicija, — da se ga mora le skrivoma kak glazek zavziti, — lisasta pa zato, ker je coloradski hribovje pokrito z vednim snegom.

Letos v novembru je bila tu neka čudna zima; ko se pelješ tu z železnico kakih 10 milj naprej nalesiš na dovolj snega; malo dalje naprej se pa vidi zopet črna zemlja. Tako je n. pr. mesto Denver, vse v snegu, v Colorado Springs je pa sedaj toplo kot spomladi, ravnotako v Pueblo, Colo. In v Salida, Colo., ki je neravno visoko v gorovju, je zopet mnogo snega višje gori do 10.000 čevljev nad morsko gladino je pa skoraj brez njega.

Malo v stran od Denverja v Colorado Springs sem zopet spotoma obiskal svojega starega in že več let bolanega ubozega znanca, Rev. Jos. Knafelja. Rečevo že pešajo tako moč, da je komaj govoril, ker je že več let prikovan na bolniško posteljo. Le par besed sva izmenjala, saj mi je to tudi sam spomnil, da težko govori. Drugi dan mi je pač pisal, da so ga po meni prinesena mu zdravlila malo okrepčala. Zdravila, ali okrepčilo sta mi izročili dve dobrosrčni rojakinji iz Frontenaca, Kans., katerih naj bo izrečena na tem mestu še enkrat prirčna hvala! Rev. Knafelje tudi ni mogel prehaliti chikaškega slovenskega g. župnika in Mr. Horwata znanelega trgovca, ker sta se ga bila tekoče leto spomnila s poslano izvrstno kapljico.

Naj omenim, da se sedaj v Coloradu v obče dobro dela skoraj povsod; letina je bila tudi povoljna, vsaj tako se pohvalijo naši suhi in ta mokri slovenski kmetje v okolici Pueblo, kjer obdelujejo zemljo z umetnim namakanjem. Tam blizu Denverja imajo pa bolj pod hribi suhe kmetije; ondi večkrat molijo, da jim naj nebo rosi dežja. Letos je bila ondi huda suša; le kak mesec pred jesenjo je malo deževalo. Ni čuda torej, da so tu pridelali mnogo krompirja, dasiravno je rasel samo za dober mesec, je izvrstno obrodil, ker je tako debel, kakor male otročje glave.

Društveno življenje je tu med rojaki v obče živahno; le, kot se mi je povedalo, da članstvo K. S. K. J. in nekatera društva, namesto napredujejo pa — nazadujejo; tu je pač mnogo društev in Jednot in vsaka nekaj dobi.

S pozdravom,

M. P.

V državi Illinois in Florida je bliskanje in strela tako pogosto, kakor v nobeni drugi državi naše Unije.

Pošiljateljem denarja!

Vsled zelo slabe poštne zveze svetujemo rojakom pošiljati zdaj denar v staro domovino po brezličnem brzojavu.

Natančno smo poizvedeli, da pridejo take pošiljave za današnje razmere hitro. Za naslov se računa 65 centov za vsako besedo. Najboljše je, da se nam pošlje \$4.00 za vsak naslov; ako bo kaj preveč ali premalo, bomo poslali nazaj oziroma pisali za primanjkljaj.

Brezlične pošiljate grede vse v Nemčijo, odtam na Dunaj, odkoder jih odpošljejo na določeni naslov.

Potrdil o izplačilu se zdaj iz stare domovine ne more dobiti, toda banka K. K. Priv. Oesterr. Credit Anstalt na Dunaju poroča, da zahteva in dobi od pošte za vsako izplačilo takozvan Payee's receipt, t. j. potrdilo s pečatom zadnje pošte in lastnoročnim podpisom prejemnika ali poštarja. Vsa ta potrdila omenjena banka zbira in hrani ter jih bo poslala sem, ko bo poštna zveza zopet vrjehana.

Opozarjamo, da je mogoče po brezličnem brzojavu poslati le okrogle svote kot so spodaj navedene in še naprej do 10.000 kron.

Za take pošiljave se naj nam pošilja le poštne Money Ordere in denar v gotovini, kajti privatnih čekov za brzojavne pošiljave ni mogoče sprejemati.

SPODAJ OZNAČENIM CENAM JE TREBA PRIŠTETI ŠE \$4.00 ZA BRZOJAVNE STROŠKE.

Naslov se mora jasno napisati in dodati: pošlje naj se brzojavno.

K: 100.00.....	\$ 13.00	K: 600.00.....	\$ 78.00
K: 200.00.....	26.00	K: 700.00.....	91.00
K: 300.00.....	39.00	K: 800.00.....	104.00
K: 400.00.....	52.00	K: 900.00.....	117.00
K: 500.00.....	65.00	K: 1000.00.....	129.00

TVRDKA FRANK SAKSER.

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Ishaja vrnika srede.

**Lestvina Kranjsko-Slovenske Katoli-
ke Jednote in Zdrženih
držav ameriških.**

Uredništvo in upravnništvo:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Naročnina:
Za člana, na leto \$0.60
Za nečlane \$1.00
Za inostranstvo \$1.50

**OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CATHOLIC SLOVENIAN
CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA**

Issued every Wednesday.

Owned by the Grand Catholic Slo-
venian Catholic Union of the
United States of America.

OFFICE:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Phone: Canal 2487.

Subscription rate:
For Members, per year \$0.60
For Nonmembers \$1.00
For Foreign Countries \$1.50

Hodite k društvenim sejam!

V decembarski številki mesečnika "Fraternal Monitor" je čitati zanimiv govor, ki ga je nedavno držal v Atlanti, Ga. neki viši uradnik neke večje ameriške pod-
porne organizacije na zborovanju Zveze podpornih organizacij gori navedenega mesta.

Vsebinsko svojega govora je do-
tčenik razdelil na 4 vprašanja, ki
se vsa nanašajo na obiskovanje
društvenih sej. Ta vprašanja je
govornik razdelil sledeče:

"1. Čemu moraš hoditi k dru-
stvenim sejam?"

2. Kje drugje najdeš več prave-
ga užitka, kakor v društveni dvo-
rani? Kam drugam hodi ljudstvo,
ki ti kaže individualno več koristi,
kakor v društvene zborovalne
dvorane?"

3. Kam drugam moreš sploh iti,
kjer prebiješ večer v družbi
svojih sobratov. Od kod drugod se
vračaš domov z bolj čistimi misli
mi, z bolj zadovoljnim srcem in z
manj obžalovanjem, kakor od
društvene seje?"

4. Kak utis, ali upliv boš nare-
dil na druge z obiskom seje, ko
se z iste vračaš domov?"

Prvič: Ti moraš redno priso-
stovovati pri sejah svojega pod-
pornega društva iz ravno istega
razloga in vsled ravno take dolž-
nosti, na kakoršno si kot dober
državljan navezan pri politiki. Do-
movina v kateri mi živimo in v ka-
teri uživamo prostost, je sestav-
ljena iz združenih nastopov ljud-
stva s tem, da sleherni, ali vsak
posameznik izvršuje to, kar je za
ljudstvo, kot celota najbolj pri-
kladno in koristno, da vsak posa-
meznik deluje za stvari, ki podpi-
rajo našo celokupno korist in te
stvari so: prostovoljni prispevki
za napredek javnih podjetij, dav-
ki za vzdrževanje mesta, okraja
ali države, ali če dotičnik posveča
svoj čas in moč za izboljšanje in
prospeh našega socialnega, civil-
nega, političnega in verskega živ-
ljenja.

Dobi se ljudi, ki nočejo nikdar
voliti, dalje one, ki celo nalašč la-
žejo in prikrivajo svojo osebno
vrednost pri naloganju davkov.
Tudi je dosti takih, ki ne storijo
in ne dajo ničesar koristnega svo-
ji domovini, v kateri živajo sre-
do in svobodo. Taki ljudje so po-
dobni trotom, za katere mora o-
stalo ljudstvo čez uro delati, da
jih vzdržuje. Glasom v Washing-
tonu izdane statistike zanemari-
jo taki ljudje ravno tako kaj radi
tudi svoje družine, kakor zane-
marjajo svojo državo. V tej vrsti
pa nikakor ne boste našli onih, ki
vzdržujejo podporne organizacije
z obiskovanjem društvenih sej, —
tem je tudi blagostanje države ta-
ko pri sre, kakor blagor svojega
sobrata. Kakor sem že omenil, mo-
rajo oni državljani, ki podpirajo
svojo domovino, — več delati in
skrbeti tudi za one, katerim je do-
movina deveta briga.

Ravno tako je tudi z društveni-
mi dvoranami. Našli boste take
dobre državljane vedno prisotne
pri sejah, ki delujejo za brato-
ljubje, ki skrbijo drug za drugega
in pa tudi take, kojih ni nikdar k
seji. Ti dobri člani so podobni
marljivim bučelcem, ker podpi-
rajo tudi lene člane, katerim smrdi
društvena dvorana kakor žveple-
na jama. Če zbolijo tak malomaren
član, ali če umre, mu pride pa dru-
štvo k dobrem s svojo podporo.

Ali ste katerikrat sploh že pre-
mislili, če bi se naše organizacije
vodilo še po starem načinu, bi mo-
rali imeti kolektorja, ki bi pobiral
okoli po hišah ašesmente, imeti bi
moral več knjigovodij, uradnikov
svoje urade itd. za vodstvo in po-
slovanje. Dosti teh stvari pa vi
drugi mi bratje prihranite, ker ste
združeni v bratsko vez, ker vse to
opravljate sami pri društvenih se-
jah. Kdo torej vzdržuje kako pod-
porno Jednoto? Oni dobri in vesti-
ni člani krajevnega društva, ki iz-
vršujejo natanko vse dolžnosti ka-
kor državljani in člani, ki hodijo
redno k sejam, ker tako pravila
društva zahtevajo.

Drugič: Kam drugam zahajajo
možje, kjer bi se bolj za tvojo o-
sebno korist zanimali in bolj delo-
vali kakor k — društvenim sejam.
Kje drugje boš našel skupaj
zbrano množico mož, ki bi ti brats-
ki stiskala roke, kjer bi ti kazala
svoje osebno zanimanje za tvojo
dobrobit, kje drugje zamoreš naj-
ti tak duh bratljubja, kakor v
društveni zborovalni dvorani? Če
si morda odsoten, bodo tvoji so-
bratje popraševali po tebi, če si
bolan, te bodo obiskovali, — če si
v nesreči, te bodo tolažili in ti po-
mogli. Jaz ne najdem nikjer drug-
je na svetu več užitka, zabave in
več občutkov kakor oni večer, ko
se nabajam v številni družbi svo-
jih sobratov pri mesečni seji.

Ako hočete biti pravi brat na-
pram bratu, morate tudi redno
zahajati k mesečnim sejam vašega
podp. društva. V društveni dvo-
rani najdete tudi medsebojno dru-
žabno zabavo, — lahko morda ka-
dite, in se pogovarjate o društve-
nih zadevah, ki so vsakemu pisa-
mezniku in vsem skupaj v korist.
Na društveni seji se vas posluša
pozorno in z zanimanjem kadar
kaj umestnega govorite, kar dru-
gje tega ne boste dosegli. Pri tem
mi prihajajo na misel krasne be-
sede nekega fraternalista ki se je
nekoč sledeče izrazil: "Naj se člo-
vek se tako ponaša na svojo neod-
vinost, na svojo neupogljivost moč
in naj človeške simpatije ter brato-
ljubje smatra za odveč, — tak
človek bo šele tedaj spoznal slad-
kosti bratoljubja, če pride v ne-
prikljike, če ga bodo trle nadloge in
žalost." Te besede so povsem res-
nične in zlate vredne.

K tretji točki mojega govora te
še enkrat vprašam: Od kod se boš
bolj zadovoljno vračal domov, ka-
kor z društvene seje? Ali najdeš
morda več užitka po takozvanih
kino gledališčih, kjer se kažejo več-
krat pohujšljive slike, kjer je na-
basano ljudstva, kjer je zrak ne-
zdrav? Ali najdeš pravo zabavo po
biljardnih igriščih. Jaz sem se s
sam prepričal, da je izmed 10 o-
biskovalcev takih dvoran naj-
manj 8 takih, ki grdo govorijo,
kolnejo itd. Ali te vleče morda, da
postavaš po oglih kjer obiraš in
kritiziraš mimoidoče ženske. Ali
najdeš za "baro" več duševnega
užitka, kjer si s strupeno, preobilo
vžito pijačo krajša življenje?

Morda si že kedaj obžaloval, da
si prebil večer v enem, ali
drugem izmed tem omenjenih
prostorov, ali krajev? Hudo ti je
bilo morda pri sre, tedaj, ko si
se vračal pozno domov? Hudo ti
je bilo za zapravljenost svoto de-
narja, — misli nisi imel nasledov-
nih dni na zbranih pri delu; telo in
moči so ti odpovedale, — moral
si zapustiti delavnico, ker si bil
za delo nezmožen. V društvenem
življenju, ali v društvenih dvo-
ranah pa ne boš našel na nič ne-
moralnega, na nič pohujšljivega,
na nič slabega. Vračajoč se do-
mov se boš počutil zadovoljnega;
ne bo ti žal za denar, ki si ga pu-
stil v društveni blaginji; ta de-
nar bo gotovo enkrat tudi tebi ko-
ristil.

In končno, kak učinek bo nare-
dil tvoj obisk društvene seje na
tvoje prijatelje? Tvojega gospo-
darja? Tvoje stariše? Tvojo ženo,
ali otroke? O tem mi ni potreba
bolj natanko razlagati. Vsi ti, bo-
do boljše in lepše mislili o tebi če
zahajaš redno k sejam, kakor da
se redno klatiš okoli ali postajaš
po oglih. Ako boš tako ravnal in
živel, — morda ni več dolgo oni
čas, ko te bodo prijatelji zapusti-
li, — ko boš brez dela in jela, —
oni tvoji nekdajni tovariši, ki so
ti svoječasnno stiskali roke in kli-
kali: Živel! — te bodo na cesti
preziral. — Edino izjemo pri-
tem bo delala morda tvoja dobra
mati ali potrpežljiva žena. Če pa
zahajaš redno k društvenim se-
jam, se ne boš tega nikdar kesal,
— ni se ti potreba bati vsled tega
slabih posledic, ker si vedno v
dotiki z ljudmi, ki ti dobro želijo
in delujejo tudi zate. Pri tem i-

mej vedno v svojem sre, tudi to
lepo tolaženo zavest, da bode po
tvoji smrti tvoja dobra mati, ljub-
ljena žena in družina dobila pod-
poro in pomoč od onega društva,
h kateremu si redno hodil na seje.
Vsi tvoji bližnji sorodniki in pri-
jatelji bodo dobro govorili in mi-
slili o tebi tedaj, ko te sprejmejo
k večnemu počitku."

Predsednik Wilson in draginja.

Washington, D. C., 2. decem-
bra. — Predsednik Wilson se
marljivo pripravlja na svoj go-
vor, katerega bo držal prihodnji
torek, dne 5. t. m. pri otvoritvi
kongresnega zasedanja. Predsed-
nikova poslanica se bo v prvi vr-
sti nanašala na sedanjo nezno-
sno draginjo, kakoršne že več let ne
pomnimo. Gotovo bodo predse-
dnikove besede in želje uplivala na
poslanec, da bodo skušali to pe-
reče vprašanje prejkomogoče re-
šiti tekom svojega zasedanja.

Načrte, katere namerava pred-
sednik Wilson predložiti kon-
gresni zbornici v tej zadevi se ni
javnosti naznanil. Sodi se pa, da
bo ta poslanica objavljena v li-
stih takoj, ko se predsednik po-
vrne v Belo hišo. Mnogo njegovih
somišljenikov in političnih prija-
teljev odobrava to točko; objubi-
li so mu celo, da ga bodo vse-
stransko podpirali, ko pride zade-
va na dnevni red in glasovanje.

Predsednik Wilson se bo povr-
nil v Washington jutri; takoj po
svojem prihodu bode sklical sku-
paj več članov kabineta, da se bo-
do pogovorili o načrtu, kako bi se
zamoglo sedanjo draginjo odpra-
viti? Dosedaj imajo razni državni
departamenti že dosti podatkov in
pojasnil, ki pričajo o glavnih vzro-
kih sedanje draginje. Na sto in
stotisoče prošelj je došlo zadnji
čas vladi v roke od vseh strani
Zedinjenih držav. Vse te prošnje
se nanašajo na to, da naj sama
vlada kaj ukrene in skuša pre-
prečiti sedanje slabe čase v Ame-
riki. V prvi vrsti pa zahteva ljud-
stvo v teh prošnjah vladno prepo-
ved na izvoz živil v inozemstvo.

Vladni uradniki se strinjajo v
obče z željo ljudstva glede prepo-
vede izvoza živil; težko pa, da
bode ta predlog prodr. Nekateri
politikarji trdijo, da bi v tem
slučaju preveč trpel ameriški trg,
— da bi vsled tega nastali tu
morda še slabši časi, ker bi se in-
dustrijo omejilo; zopet drugi tr-
dijo, da je to protustavno. Zedi-
njene države imajo pravico le-
tad uvesti prepoved na izvoz živil,
če bi bile same zapletene v vojno.

Predsednik Wilson hoče v prvi
vrsti izslediti prave vzroke seda-
nje draginje. V to svrhu se vršijo
po vseh večjih mestih in po vseh
državah stroge investigacije po ur-
adnikih justičnega departamenta.
Ko bo enkrat vlada na čistem, kdo
ravno navija cene živilom, kdo
najbolj odira ljudstvo, — potem
se bo postopalo s krivici strogo, na
podlagi sedanjih, — ali pa še bolj
poostrenih državnih postav.

Čuje se, da bo senator Lewis iz
Illinoisa izdelal zakonski načrt,
da naj vlada sama prevzame pre-
skrbovanje ljudstva z živili. Vla-
da naj dovoli več milijonov dolar-
jev, s katerimi bi se kupilo vse
letošnje poljske pridelke narav-
nost od farmerjev. Po vseh več-
jih mestih naj bi se ustanovilo držav-
na skladišča živil in državne
tržnice. Blago po teh tržnicah
naj bi se prodajalo za lastno ceno,
ali le s tolikim dobičkom, da bi
se pokrilo prevozne in druge ur-
pravne stroške. Vlada naj bi z že-
lezno roko posegla po vseh žitnih
čilih, hladilnicah in skladiščih,
kjer imajo trustijani nakopičene
ga blaga za milijone in milijone
dolarjev. Vlada sama naj bi en-
krat za vselej prepovedala ne-
sravnno borzno špekulacijo z živili
te, ali one vrste.

Da zares, senator Lewis ima le-
pe ideje, samo če jih bo mogel iz-
peljati; bojimo se pa, da bo dosti
državnih poslancev in senatorjev
temu predlogu nasprotovalo, to
pa le vsled svojega lastnega žepa.
Znano je, da je v kongresu in se-
natu številno takih ljudskih? Za-
stopnikov, ki delajo v prvi vrsti
za svojo lastno korist, — potem
še za druge. V kongresu in se-
natu sedijo kapitalisti, denarni
mogotci in veletrgovci. Vsi ti bo-
do držali skupaj in skušali pred-
log ovreči, da ne bodo pri tem kaj
oškodovali; saj vrana vrani oči
ne izkljuje. Poslanec te vrste bodo
gotovo delali solidarno; poleg te-
ga bodo skušali pregovoriti še

svoje druge tovariše, da naj jih
rešijo pogina. — Delavec, ti pa
stradaj, ali plačaj za živež več
kot zaslužiš!

V nekaterih večjih mestih, —
tako n. pr. v New Yorku je pri-
šlo ljudstvo bojkotirati gotove
vrste živil. Številne družine in
posamezne osebe so se zavezale,
da ne bodo več tednov uživale ja-
je. Izjeme so le slabotni, ali bol-
ni ljudje, ali otroci. Ta načrt se
je dosedaj še precej dobro obne-
sel. Razni prekupeji in oduhuhi so
kmalu zatem znižali ceno jaje za
nekaj centov; tako stane danes 1
ducat uležanih jajc v New Yorku
39c, nedavno je bila pa cena 65c.

C. in kr. ritmojster grof Berchtold.

Neki vojni dopisnik opisuje gro-
fa Berchtolda, bivšega avstro-og.
ministra, na bojišču. Grof Berch-
told je prosil cesarja, da mu do-
voli vstopiti v vojsko in podeli
službo na fronti. Cesar je udovo-
ljil želji svojega bivšega zunanje-
ga ministra ter ga imenoval za
stnika nekega dragonskega pol-
ka ter mu je bilo izročeno povelj-
ništvo straže na laškem dojišču. —
Dopisnik pravi: "Imel sem srečo,
biti gost poveljništva, kjer se je
nahajal tudi grof Berchtold kot
poveljnik straže. Slučajno smo
stanovali mi častnikarji v hiši, v
kateri stanuje tudi bivši zunanji
minister. Hiša je dosti slaba in v
predstobi se ne nahajajo zelene
palme, niti ne spe livrirani laka-
ji, ampak na goli slami leže utru-
jeni vojaki. Skozi vrata, ki so nas
delila, se je slišala vsaka beseda,
pa smo prosili njegovo ekscelenco,
naj nam oprost, ker smo šli spat
komaj ob dveh ponoči. Bivšega
zunanje-ga ministra smo prvič vi-
deli po delegacijah v vojni jedil-
nici. Bila je osma ura zvečer, zu-
naj je padel gost dež. Grof Berch-
told je bil zavrt v zelenosivo ogri-
njalo in oblečen v ravnotako uni-
formo. Ne, nosi gamaš, pa je v
svojih dolgih hlačah kot dragon-
ski stotnik ravnotako eleganten,
kakor je bil kot zunanji minister.
Na prsih, kjer so se svetili njegovi
redi, smo videli samo nekaj ozkih
trakov. Sedaj nosi grof Berchtold
kot dragonski stotnik samo eno
odlikovanje. To se razume, da je
to zelo redko odlikovanje, ker je
v vojski malo stotnikov, ki nosijo
zlatno runo. Nekoč mu ga je izročil
sam cesar v Ischlu, ko je minister
posegel po reformatorskih načrtih
v balkanske razmere.

Pri menaži, kjer smo ga videli
sedaj, je sipala svojo svetlobo sa-
mo majhna acetelinska svetilka.
Vsi došli so si umivali roke v vodi
in karbolu ter so pričeli pripove-
davati o starih dogodkih. Pred na-
mi častnikarji so se oživili spomi-
ni na delegacije. Tudi tam smo vi-
deli grofa Berchtolda kot danes.
Pogovarjal se je z isto gesto in z
istim smehljajem je šel skozi držav-
nozbornske kuloarje in pripovo-
doval delegatom, kako je sedaj
z nami.

"Gospodje častnikarji!" nas
vpraša.

"Da, vaša ekscelenca." Pred-
stavili smo se, a bivši minister
nam je podal roko.

"Vi bodele gotovo tukaj ostali
nekoliko dni?"

"Z dovoljenjem poveljnika smo
bili že dva dni na fronti in smo
pregledali vse naše postojanke."

"Videli ste lepih stvari, kajne?"

"V resnici, vaša ekscelenca."

Sedaj pristopi k njegovi ekse-
lenci neki častnik in mu izroči spi-
se.

"Oprostite gospodje," reče bi-
viši minister, sede k mizi, dočim mu
je častnik nekaj pojasnjeval o spi-
slih. Grof Berchtold se je smehljaj
a nato je z ravno isto gesto, s ka-
teroj je nekoč podpisoval spise v
zunanjem ministrstvu, podpisal
predložene spise. Takrat so oni
spisi vsebovali važna vprašanja:
Kaj bo z Albanijo, Kaj mistli mo-
narhija z vzhodnimi železnicami,
a sedaj ta pisma, ki leže pred
njim, morebiti odredja samo to,
kateri avto bo jutri kurier. Akti-
niso isti, ali gesta in smehljaj sta
popolnoma ista. Ritmojster Berch-
told je popolnoma isti v tej čast-
niški jedilnici, kakor je bil nekoč
kot prevzvišen grof Berchtold,
zunanji minister in vitez zlatega
runa v delegacijah.

Grof Berchtold je na fronti pre-
cej izgubil na svoji debelosti, ali
njegovo lice izgleda zelo zdravo
ter je od vetra potemnelo. Pripo-
vedovali so, da je za časa, dokler
je bil še minister, bil celih 16 ur
za svojo pisalno mizo in da je bil

najbolj priden uradnik svojega
ministrstva. Sedaj ima manje de-
la in prost čas preživi na fronti.
Zelo mnogo obiskuje okope, in
Lahi mu namesto diplomatskih
poročil pogostokrat pošljejo po
kakšno bombo. Ni se mu še dogo-
dila nesreča in pravijo, da je grof
Berchtold lažje vzdržal eksplozi-
jo laških bomb, kakor pa note San
Giuliana. Grof Berchtold si je ku-
pil tudi fotografski aparat in pra-
vijo, da zelo strastno fotografira.
Vse ga zanima: tren, municija, so-
tori, rezerve, okopi, in gotovo je,
da je grof Berchtold edini med
svojimi kolegi, znanjimi mini-
stri, ki v resnici ve, kaj pomeni,
kadar zunanji minister napove
vojsko.

Včasih pripoveduje ritmojster
Berchtold tudi o dobi, ko je bil
minister. To se razume, da ne pri-
poveduje političnih stvari, ali pri-
poveduje kako so sijane večere
prirejale na ruskem dvoru, kdo
je bil povabljen, a kdo zopet ni
bil in kaj se je vse sklepalo po
tem, ako kdaj ni bil povabljen na
dvor. Včasih pripoveduje grof
Berchtold o raznih skrivnostih ru-
ske dvorne kuhinje. O politiki ne
govori, ker ritmojster ne politizi-
ra.

Iz Varšave.

Varšava je poljski Pariz. Po-
ljaki ljubijo svoje glavno mesto
kakor Francozi ljubijo Pariz. Var-
šavski meščani so ponosni na svo-
jo velikomestno kulturo in na svo-
jo gospodarsko moč. Ruska vlada
je zatirala razvoj političnega živ-
ljenja, ni pa mogla zatreti gospo-
darskega in kulturnega življenja.
Brez politične in državne pomo-
či, še več, v boju proti ruski poli-
tiki in državi, je Varšava kultur-
no in gospodarsko napredovala
ter zrastle v tako mogočno kultur-
no središče, da je v mnogoterem
oziru prekosila Moskvo in Petro-
grad. Varšavski meščani so torej
opravičeno ponosni na delo svojih
rok in svojega uma.

Takoj po osvoboditvi izpod ru-
skega jarma je varšavski meščan-
ski odbor primerno novim razme-
ram organiziral šolstvo. Prej je
bil v javnih šolah ruski učni jezik.
Sedaj pa v vseh šolah gospoduje
poljski jezik kot učni in uradni
jezik.

Krona varšavske kulturne orga-
nizacije pa je varšavska poljska u-
niverza in tehnika. Pod rusko vla-
do je imela Varšava čisto rusko
univerzo, a to je bila univerza niž-
je vrste; po uradni razvrstitvi je
bila na isti stopnji kakor sibirski
univerza v Tomsku. Splošno je bi-
lo znano, da se ruski vseučiliški
profesorji v Varšavi ne odlikuje-
jo niti po učenosti niti po značaj-
nosti. To so bili večimoma znan-
stveni siromaki, omejeni, nezna-
čajni možje, ki so igrali vlogo ru-
skih spijonov in policajev.

Dne 15. nov. 1915 pa je bila v
Varšavi slovesno otvorjena polj-
ska univerza in tehnika. Po pol-
stoletnem suženjstvu je zopet zma-
goslavno zadonel poljski učni in
uradni jezik na najvišjih varšav-
skih kulturnih zavodih.

Kurator varšavske univerze in
tehnike je grof Hutten-Czapski,
ki posreduje med zavodom in med
nemškimi oblastmi. Za rektorja
sta imenovana prof. dr. med. Jo-
žef Brudziński na univerzi in prof.
inž. Zygmunt Straszeviez na teh-
niki. Univerza bo imela tri fakul-
tete: 1. pravno in državnoznan-
stveno, 2. matematično-prirodos-
lovno z medicinskim oddelkom,
3. filozofično z zgodovinskim in
filologičnim oddelkom. Rektor bo
rabil stari pečat varšavske kra-
jevske univerze s poljskim orlom
v sredi in z novim samopoljskim
napisom. Varšava bo zopet ne sa-
mo po imenu, ampak tudi dejan-
sko duša in srce poljskega naroda
in poljske kulture.

V zadnjem času se je začela
Varšava prebujati iz politične o-
motice, v katero je padla po od-
hodu Rusov. Občevanje z Galici-
jo je začelo v širših krogih varšav-
skega občinstva zbujati zavest pa-
triotičnih dolžnosti. Varšava vsta-
ja iz politične pasivnosti. Vršijo
se razna posvetovanja in konfe-
rence o poljskih narodnih in poli-
tičnih vprašanjih. Snuje se poljski
narodni odbor, ki bo v zvezi delo-
val za doseg skupnih narodnih
ciljev.

Patriotične manifestacije imajo
vedno večjo privlačno moč za ob-
činstvo. Zlasti v cerkvah dajejo
meščani duška svojemu domoljub-
lju. K versko-narodnim priredit-
vam se zbira toliko občinstva, da
vse cerkve premajhne. Posebno

velike množice so se udeležile služ-
be božje za padle legionarje in cer-
kvene slovesnosti ob osvoboditvi
Vilne.

Meščanski šolski odbor deluje
zelo živahno in uspešno. V mestu
se bo odprlo 200 novih ljudskih
šol in več srednjih šol. Šolski od-
bor se dogovarja z nemškim var-
šavskim gubernatorjem o organi-
zaciji šolstva.

Po natančnem štetju šteje Var-
šava 900,000 prebivalcev; vmes je
gotovo znatno število beguncev,
na drugi strani je pa še večje šte-
vilo tistih, ki so se izselili v Rusi-
jo. Pred vojsko je Varšava z vse-
mi predmestji štela okoli milijon
prebivalcev. Zelo se čuti, da je me-
sto zapustilo mnogo premožnih
meščanov in se je s tem zmanjšala
gospodarska moč mesta. Zlasti ob-
čutno je, da so ustanovljene to-
varne in velike trgovine.

Mesto je najelo pet milijonov
rubljev notranjega posojila, da
more v sedanjih izrednih razme-
rah pokriti velikske stroške. —
Uspeh posojila je bil sijajen. Pod-
pisalo se je celih 20 milijonov ru-
bljev.

Varšavski meščani so dokazali,
da hočejo v novih razmerah ohrani-
ti in pomnožiti svojo kulturno
in gospodarsko moč. Po stiku z
Galicijo se bo doseglo, da bo Var-
šava v resnici prestolnica in srce
vstajajoče Poljske.

"Slovenec".

Razne stvari.

Posledice prohibicije.

Višje sodišče države Mississipi
je izdalo te dni novo postavbo,
da ne sme noben, v državi Miss.
izhajajoči častnik priobčevati o-
glasov za prodajo opojnih pijač.
Sodnja je tudi prepovedala pred-
log za splošno glasovanje, da bi
vsaka oseba v državi Miss. lahko
od drugod naročevala po en kvart
opojne pijače.

Charlie Chaplin.

Najbolj znani komik današnje-
ga veka je nedvomno Charlie Chap-
lin, katerega pozna po sliki že
vsak ameriški šolarček. Slike Ch.
Chaplina se kažejo dandanes že
po vseh kinogledališčih, bodisi že
v Ameriki, ali v Evropi. Charlie
Chaplin je naredil pogodbo z ne-
ko veliko "film" korporacijo, da
bo igral samo zanj in sicer sleher-
ni mesec po enkrat, za dobo ene-
ga leta. Družba mu bo plačala za
to 600 tisoč dolarjev ali 50 tisoč
dolarjev za vsak nastop.

Komik Chaplin je star šele 27 l.
in same. Rojen je bil v vasi Foin-
tainebleau na Francoskem ter je
po rodu jud. Njegovi stariši so se
pisali Kaplan; oče je bil glumač
v nekem cirkusu, mati pa akroba-
tinja. Mladi Charlie se je izšolal
na Angleškem, odkoder je prišel
nedavno semkaj v Ameriko za kru-
hom; danes je pa s svojimi šalji-
vimi nastopi došel do milijonar-
ja.

Farmer, — milijonar.

Pred nekaj meseci je umrl v
Farlingtonu, okraj Crawford, Kas.
74letni Nels Smith, ki je veljal za
najbolj premožnega farmarja v
državi Kansas. Njegovo skupno
gospodarstvo in posestvo se ceni
namreč na en milijon dolarjev.
Pokojni Nels Smith je prišel sem-
kaj iz Švedskega že pred kakimi
50 leti brez kakih denarnih sred-
stev; v šolo ni hodil nikdar, vsled
tega tudi ni znal ne pisati, ne bra-
ti.

Sprva je delal kot dninar pri
neki železnici in ga je tedaj za-
dela nesreča, da je izgubil eno ne-
go. Kasneje je prišel v Crawford
County delat na nekem "home-
steadu"; bil je skrajno marljiv,
priden in varčen v svojem pokli-
ču tako, da je sčasoma vedno več-
el svoje posestvo. Najbolj se je
pečal kasneje z živinorejo, kar mu
je donášalo mastne dohodke. Na
stara leta je lastoval ta farmar v
Crawford okraju že 6000 akrov
lepih pašnikov, v zapadnem delu
države Kansas 4000 akrov, v Te-
xasu pa 1200 akrov.

Omenili smo že, da je bil Nels
Smith, milijonarski farmar skraj-
no varčen in tudi skop. Občlil se
je vedno priprosto kot kak berač.
Nekoč, ko se je mudil po opravkih
v Kansas City, ga je nek policaj
aretiral, ker je mislil da Smith
prošajči po mestu. Zadeva se je pa
kmalu pojasnila, ko je peljal sko-
pi farmar policaja v neko banko,
kjer so mu povedali, da ima Nels
Smith ondi naloženih več 100 ti-
soč dolarjev. Isti dan je naložil
aretirani Nels Smith v dotični
banki \$19,000 v gotovini in čekih.

K. S. K.

Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.
Telefon 1048

Od ustanovitve do 1. oktobra 1916 skupna izplačana podpora
\$1,185,824.62.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: Paul Schneller, 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: Joseph Sitar, 805 N. Chicago, St., Joliet, Ill.
Glavni tajnik: Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Pomožni tajnik: Josip Rems, 2327 Putnam Ave., Brooklyn, N. Y.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Jak. Černe, 820 New Jersey Av., Sheboygan, Wis.
Pooblaščenec: Martin Muhič box 537, Forest City, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago, St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

Josip Dunda, 704 Raynor Ave., Joliet, Ill.
Geo. Thomas, 904 East B. St., Pueblo, Colo.
John Povsha, 311—3. Ave., Hibbing, Minn.
Frank Petkovšek, 720 Market St., Waukegan, Ill.
Frank Frančič, 318 Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Mihael Kraker, 614 E. 3. St., Anaconda, Mont.
Geo. Flajnik, 3329 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2112 W. 23. St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Joseph Russ, 6619 Bonita Ave. N. E. Cleveland, Ohio.
Frank Svete, 38—10th St., North Chicago, Ill.
Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Jopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE", 1951 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

Iz urada gl. tajnika K. S. K. Jednote.

V mesecu decembru 1916 je razpisan na vsakega člana in članico K. S. K. Jednote poseben asessment v znesku 25c v pokritje poškodninskih in operacijskih izplačil.

Tekom leta imeli smo izvanredno veliko poškodninskih in operacijskih slučajev. Ker redni mesečni asessamenti niso zadostovali v pokritje izplačil, radi tega se je morala zgoraj omenjena doklada za mesec december razpisati.

JOS. ZALAR,
gl. tajnik, K. S. K. J.

PRISTOPILO ČLANI.

K dr. sv. Jožefa, 7, Pueblo, Colo., 21971 Vidmar Karol 26, 1000, spr. 19. nov. 1916, društvo šteje 493 čl(ie).
K dr. sv. Jan Krstn. 14, Butte, Mont., 21972 Klepac Jurij 40, 1000, spr. 22. nov. 1916, dr. št. 194 čl(ie).
K dr. sv. Cir. in Metoda 45, E. Helena, Mont., 21973 Juričič Štefan 28, 1000, spr. 14. nov. 1916, dr. št. 72 čl(ie).
K dr. Marije Sed. Žalosti 50, Allegheny, Pa., 21974 Jaketič Mihael 21, 1000, — 21975 Berkopec Štefan 17, 1000, spr. 22. nov. 1916, dr. št. 291 čl(ie).
K dr. sv. Jan. Evang. 65, Milwaukee, Wis., 21976 Babosehek Ivan 29, 500, spr. 5. nov. 1916, dr. št. 152 čl(ie).
K dr. sv. Sreca Jezusovega 70, St. Louis, Mo., 21977 Muhič Jurij J., 17, 1000, — 21978 Lavše Alojzij 27, 500, spr. 15. nov. 1916, dr. št. 115 čl(ie).
K dr. sv. Ant. Pad. 72, Ely, Minn., 21979 Smrekar Ivan B. 43, 500, spr. 13. nov. 1916, dr. št. 94 čl(ie).
K dr. sv. Jožefa 110, Barbertain, Ohio, 21980 Kalčič Anton 22, 1000, spr. 19. nov. 1916, dr. št. 59 čl(ie).
K dr. sv. Cir. in Metoda 144, Sheboygan, Wis., 21981 Adlešič Anton 16, 500, spr. 15. nov. 1916.
K dr. sv. Jožefa, Bridgeport, Conn., 21982 Adamič Ivan 39, 500, spr. 19. nov. 1916, dr. št. 74 čl(ie).

PRISTOPILE ČLANICE.

K dr. sv. Jožefa, Crested Butte, Colo., 7915 Pavliškič Jožefa 35, 1000, spr. 25. nov. 1916, dr. št. 103 čl(ie).
K dr. sv. Sreca Jezusovega 70, St. Louis, Mo., 7916 Lavše Terezija 26, 500, spr. 15. nov. 1916, dr. št. 115 čl(ie).
K dr. Mar. Sed. Žalosti 81, Pittsburgh, Pa., 7917 Lavrenčič Ana 23, 1000, — 7918 Radočaj Katarina 30, 1000, — 7919 Benkovič Ana 33, 1000, spr. 26. nov. 1916, dr. št. 147 članice.
K dr. sv. Sreca Marije 111, Barbertain, Ohio, 7920 Gerbec Johana 16, 1000, spr. 12. nov. 1916, dr. št. 38 članice.
K dr. sv. Veronike 115, Kansas City, Kans., 7921 Martinčič Alojzija 23, 1000, — 7922 Lužar Barbara 25, 500, — 7923 Korošec Marija 31, 1000, spr. 12. nov. 1916, dr. št. 99 članice.
K dr. sv. Ane 120, Forest City, Pa., 7924 Puc Katarina 32, 1000, spr. 19. nov. 1916, dr. št. 108 članice.
K dr. sv. Ane 150, Cleveland, Ohio, 7925 Fink Sofija 16, 500, spr. 20. nov. 1916, dr. št. 34 članice.
K dr. Kraljica Majnika 157, Sheboygan, Wis., 7926 Pungarčar Kristina 24, 500, — 7927 Puklek Marija 37, 500 spr. 29. nov. 1916, dr. št. 41 članice.

SUSPENDOVANI ČLANI.

Od dr. sv. Franciška 29, Joliet, Ill., 20207 Josip Koračin 39, 1000, — 3916 Pire Anton 22, 1000. 31. okt. 1916, dr. št. 338 čl(ie).
Od dr. Vit. sv. Mihaela 61, Youngstown, Ohio, 19629 Pavlešič Ivan 22, 1000, 25. nov. 1916, dr. št. 134 čl(ie).
Od dr. sv. Jan. Evang. 65, Milwaukee, Wis., 20840 Frangeš Ivan 31, 500, — 20902 Erman Jožef 27, 500, — 20983 Sekly Simon 45, 250, 21. nov. 1916, dr. št. 152 čl(ie).
Od dr. sv. Ant. Pad. 72, Ely, Minn., 20609 Šivec Nikolaj 19, 1000, 23. nov. 1916, dr. št. 94 čl(ie).
Od dr. sv. Jurija 73, Toluca, Ill., 19499 Philipeich Luka 29, 1000, 22. nov. 1916, dr. št. 47 čl(ie).
Od dr. Fred Baraga 93, Chisholm, Minn., 21305 Laurič Rudolf 23, 500, — 21230 Barkovič Franc 34, 1000. 24. nov. 1916, dr. št. 126 čl(ie).
Od dr. sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 4229 Demšar Anton 19, 1000. 20. nov. 1916, dr. št. 90 čl(ie).
Od dr. sv. Jožefa 103, Milwaukee, Wis., 20781 Krese Ivan 29, 500, 22. nov. 1916, dr. št. 101 čl(ie).

Od dr. sv. Roka 132, Frontenac, Kans., 15767 Katzman Štefan 28, 500, — 21235 Parkelj Ivan 18, 500, — 18665 Trojan Jurij 39, 1000. 13. nov. 1916, dr. št. 72 čl(ie).

Od dr. sv. Valentin 145, Beaver Falls, Pa., 18673 Kapša Marka 20, 1000. 20. nov. 1916, dr. št. 32 čl(ie).
Od dr. Vit. sv. Jurija 3, Joliet, Ill., 18368 Kralj Mihael 16, 1000. 29. nov. 1916, dr. št. 166 čl(ie).
Od dr. sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., 5740 Horvat Ivan 24, 1000, — 6858 Evan Ivan 24, 1000. 25. nov. 1916, dr. št. 493 čl(ie).
Od dr. sv. Sreca Jezusovega 70, St. Louis, Mo., 6075 Kolarič Josip 29, 500, 28. nov. 1916, dr. št. 115 čl(ie).
Od dr. Mar. Sed. Žalosti 84, Trimountain, Mich., 16360 Mataja Štefan 39, 1000. 27. nov. 1916, dr. št. 88 čl(ie).

SUSPENDOVANE ČLANICE.

Od dr. sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., 6012 Petrovič Marija 18, 1000. 21. nov. 1916, dr. št. 423 čl(ie).
Od dr. Mar. Vnebovzete 77, Forest City, Pa., 2541 Gruden Franca 19, 1000. 20. nov. 1916, dr. št. 210 čl(ie).
Od dr. sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 4164 Demšar Cecilija 19, 1000. 20. nov. 1916, dr. št. 90 čl(ie).
Od dr. sv. Roka 132, Frontenac, Kans., 5553 Trojan Antonija 33, 1000. 13. nov. 1916, dr. št. 72 čl(ie).
Od dr. sv. Ane 156, Chisholm, Minn., 5000 Znidaršič Olga 22, 1000, — 7614 Ilić Rozalija 24, 1000, — 6292 Barkovič Marija 33, 1000, — 7617 Mlakar Marija 28, 500. 23. nov. 1916, dr. št. 41 članice.
Od dr. sv. Jožefa 7, Joliet, Ill., 2181 Evan Franciška 21, 500. 25. nov. 1916, dr. št. 493 čl(ie).
Od dr. sv. Barbara 92, Pittsburgh, Pa., 7398 Baričević Katarina 23, 1000. 13. nov. 1916, dr. št. 64 članice.
Od dr. Mar. Čist. Spoč. 104, Pueblo, Colo., 6124 Kučar Marija 39, 1000. 13. nov. 1916, dr. št. 59 članice.
Od dr. sv. Ane 105, New York, N. Y., 6335 Skofie Katarina 18, 500. 25. nov. 1916, dr. št. 63 čl(ie).

SUSPENDOVANI ČLANI ZOPET SPREJETI.

K dr. sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., 15040 Gerčar Alojzij 18, 1000. 21. nov. 1916, dr. št. 423 čl(ie).
K dr. sv. Jožefa 16, Virginia, Minn., 13370 Babič Josip 20, 1000. 25. nov. 1916, dr. št. 158 čl(ie).
K dr. sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 19853 Marek Ivan 34, 1000, 20. nov. 1916, dr. št. 90 čl(ie).
K dr. sv. Jožefa 103, Milwaukee, Wis., 16659 Erman Anton 29, 500, 22. nov. 1916, dr. št. 101 čl(ie).
K dr. sv. Jožefa 69, Great Falls, Mont., 16352 Uršič Franc 28, 1000, 20. okt. 1916, dr. št. 22 čl(ie).
K dr. sv. Jožefa 1122, Ely, Minn., 10491 Jerič Ignac 27, 1000, 25. nov. 1916, dr. št. 99 čl(ie).

SUSPENDOVANA ČLANICA ZOPET SPREJETA.

K dr. sv. Jožefa 16, Virginia, Minn., 7500 Babič 23, 500, 25. nov. 1916, dr. št. 158 čl(ie).
K dr. sv. Jožefa 112, Ely, Minn., 2888 Jerič Franciška 19, 1000. 25. nov. 1916, dr. št. 99 čl(ie).

PRESTOPILI ČLANI.

Od dr. sv. Cir. in Metoda 59, Eveleth, Minn., k dr. sv. Jožefa 53, Waukegan, Ill., 5410 Košir Franc 26, 1000. 9. okt. I. dr. št. 234 čl(ie), II dr. št. 252 čl(ie).
Od dr. sv. Jan. Evang. 65, Milwaukee, Wis., k dr. Vit. sv. Martina 75, LaSalle, Ill., 18584 Ermen Ivan 29, 500. 20. nov. 1916, I. dr. št. 154 čl(ie), II. dr. št. 86 čl(ie).
Od dr. sv. Sreca Jezusovega 70, St. Louis, Mo., k dr. sv. Barbare 97, Mt. Olive, Ill., 12608 Muhič Anton 25, 1000. 23. nov. 1916, I. dr. št. 113 čl(ie), II. dr. št. 48 čl(ie).
Od dr. Mar. Sed. Žalosti 84, Trimountain, Mich., k dr. sv. Jan. Krstn. 14, Butte, Mont., 20969 Stimac Matija 23, 1000, 22. nov. 1916, I. dr. št. 96 čl(ie), II. dr. št. 199 čl(ie).
Od dr. sv. Jožefa 112, Ely, Minn., k dr. Mar. sv. Rož Venca 131, Aurora, Minn., 19319 Levstik Josip 19, 1000, — 19326 Levstik Peter 43, 1000. 27. nov. 1916, I. dr. št. 97 čl(ie), II. dr. št. 82 čl(ie).

PRESTOPILE ČLANICE.

Od dr. sv. Sreca Jezusovega 70, St. Louis, Mo., k dr. sv. Barbara 97, Mt. Olive, Ill., 5460 Muhič Ana 27, 1000. 23. nov. 1916, I. dr. št. 113 čl(ie), II. dr. št. 48 čl(ie).
Od dr. sv. Ane 120, Forest City, Pa., k dr. sv. Genovefe 108, Joliet, Ill., 1771 Zalar Marija 19, 1000. 20. nov. 1916, I. dr. št. 137 članice, II. dr. št. 118 članice.

ODSTOPILI ČLANI.

Od dr. sv. Družine 5, LaSalle, Ill., 19354 Henrik Juričič 16, 1000. 22. nov. 1916, dr. št. 146 čl(ie).
Od dr. sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 12403 Cerar Alojzij 28, 1000. 20. nov. 1916, dr. št. 90 čl(ie).
Od dr. sv. Jožefa 148, Bridgeport, Conn., 18894 Lebar Jožef 21, 500. 27. nov. 1916, dr. št. 74 čl(ie).

ODSTOPILA ČLANICA.

Od dr. sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 3422 Cerar Marija 24, 1000. 20. nov. 1916, dr. št. 90 čl(ie).

IZLOČENI ČLANI.

Od dr. sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 18352 Jelančič Matija 31, 1000. 20. nov. 1916, dr. št. 90 čl(ie).

ZNIŽAL ZAVAROVALNINO \$1000. NA \$500.

Pri dr. Vit. sv. Martina 75, LaSalle, Ill., 19501 Uranič Anton, 17, zniž. 15. okt. 1916. Dr. št. 86 čl(ie).

Josip Zalar, gl. tajnik K. S. K. J.

Popotnik.

Spisal Ksaver Meško.

Vsa dolina kakor velika posoda, napolnjena z mlekom. Le dva, tri korake se je videlo naprej po cesti, ki je bila vlažna in se je odvijala le počasi pred človekom in je izginjala takoj spet, kakor bi se zvila iznova v klopko, kakor bi jo poplila megla. Megla . . . megla . . . megla. Silila je v oči, močila je lice, oprijemala se je las in zenice, da so bile vlažne, na prvi je legala in jih je polnila z žalostjo in s čutom osamelosti . . . Solnčnega žarka nikjer, dasi ni bilo več zgodaj. Vidi Bog, ali sije kje solnce danes, ali je preplavljen ves širni svet s to meglo. Morda niti otoka ni nikjer v neskončnem morju, v obnem potopu . . . Vidi Bog . . .

Počasi sem stopal po cesti. Tiho je bilo kakor v cerkvi v somraku, ko še ni moličev, ko je edino živo bitje v cerkvi večna luč in

grešna duša, ki je vstopila neslišno in je pokleknila v temo za vrata, ker ni upala dalje. Kleči tiho, s povešeno glavo, ne vzdihne niti polglasno. Le srce vzdihuje, srce obžaluje, priča, da v dolbi le samemu sebi sliho. Solnčnega žarka nikjer, dasi ni bilo več zgodaj. Vidi Bog, ali sije kje solnce danes, ali je preplavljen ves širni svet s to meglo. Morda niti otoka ni nikjer v neskončnem morju, v obnem potopu . . . Vidi Bog . . .

Tiho je bilo. Le raz drevje ob cesti je kapljalo, a brez glasu skoro, da ne moti svetiške tišine. Stopal sem počasi. Težko mi je bilo srce, samotno v duši. Sam sem se zdel tujec, potujoč po neznanem svetu, po tujih v čudežnih krajih.

Hipoma se je oglasili za menoj koraki. Bili so tihi, kakor bi stopala stara ženica v copatah po mehkih preprogah.

Začudil sem se in sem se okrenil. Ali je še živo bitje na samotni cesti v tem čudovito meglenem jutru?

Resnično. Nekaj korakov za menoj je stopal visok mož. Postal je, da se mi približa povsem . . . Neznani, mlad tujec, z debelo po-

potno palico v roki, sicer brez vse prtljage. Košen obraz mu je obrobila rdeča brada. Veliko modre oči so se vprle skozi meglo v me. Zazdelo se mi je, da zro kalno; a nisem vedel v prvem hipu, ali je res, ali me vara megla.

Samotno mi je bilo pri duši, a ni me razveselil prihod tujčev.

"Dobro jutro."

Odzdravil je nemški. Glas mu je bil poln, zveneč. Tudi oči so se mu zasvetile ob mojem pozdravu prijaznejše.

"Oprostite, slabo govorim slovenski."

"Nič za to."

"Dovolite, gospod, da greva skupaj?"

"Prosim, gospod. Samotno je v ti megli."

"Megla, kakor na severnem morju."

Stopala sva drug ob drugem. Tujec je gledal pred se v meglo in seje zamislil.

"Kaj pač misli? Ali na severno morje?"

"Kam, gospod?"

"Po svetu. Kje je cilj — kdo ve. Službe iščem. A kje jo dobiti?"

"Odkod, če dovolite?"

"Rus sem. Iz Rige."

"Rus?"

"Da. Vojaški begun. Nisem maral v Madžarijo."

"Tako. A to se mi ne zdi lepo, gospod. Ali ne ljubite domovine?"

"Ne. Rodom sem Nemec — ne ljubim Rusije."

"Tako ste brez domovine — suha veja."

Ni odgovoril, tudi ozrl se ni name. Stopal je molče ob meni. Zadele so ga moje besede.

Pogledal sem ga pozorno. Obleka mu je bila obnošena, deloma strgana. Opazil je moj pogled.

"Slabo je na poti" — se je opravičeval z nekoliko tišim glasom. — "Zapuščen in zdelan sem že popolnoma."

"A morda se najde kje kaka služba."

"Upam. Delal bi. Natakari bi bil najrajši."

"Ste vajeni dela?"

"Vajen. Ubijal sem se že mnogo po svetu, delal sem že težko. V Ameriki sem bil tri leta — po smrti staršev sem šel preko morja. Lep denar sem si prislužil tam. Tri tisoč pet sto dolarjev sem prinesel v bolji, kakor bi se moral v Evropi . . . Od tam sem šel v Rim, kjer sem prestopil h katoliški veri — vzgojen sem bil v protestantizmu. Tukaj pisma, da bi ne dvomili."

Izvelkel je kop pisem iz žepa.

"Lepa hvala. Verujem vam."

"Vem. A čemu ne bi pokazal? Izvolite, tukaj list iz Rige, tukaj o bivanju v Rimu. Tudi na Hrvaškem sem bil tukaj, glejte!"

Razgrinjal je precej umazane listine, in je stopal ob meni počasi, nekako mehko in negotovo.

"Govorim vse; ruski, italijanski, nemški, hrvaški. Slovenski slabo, zato se porazumem s tukajšnjimi ljudmi malo težko . . . Slabo je na poti . . ."

"A nimate nič sorodnikov?"

"V Rigi daljše. A k njim ne bi šel, vobče ne v Rusijo. Odpadel sem od nje . . . Sicer pa me tam pač ne pogrešajo . . . Na Hrvaškem imam brata. Pri njem sem ravno bival na Hrvaškem. A potem sem šel na Nemško, v Monakovo. Prišel sem trgovino in sem se oženil."

"A gospa soproga — kje je sedaj?"

"Umrla."

"Umrla? — Moral je biti še mlada."

"Šestindvajset let . . . A dobro za njo, da je umrla."

Gledal je v meglo. Govoril je o rajni brez žalosti in brez veselja, brez znanosti in brez bridkosti, vsakdanje kakor vse drugo. Nisem mogel spoznati, ali jo je ljubil ali ne, ali ji hrani blag spomin v sreči ali jo preklinja.

"In trgovina?"

Zamahnil je s palico po megli.

"Propala, seve. Konkurenca je dandanes premočna. Zadušijo človeka, tujca. Domačini imajo že svoje občinstvo, ki kupuje pri njih, tujec, začetnik, propade . . . Škoda? Da. A človek se mora vdati. Tolaži me le, da ni propala po moji krivdi. Veste, ko sem videl, da ne izhajam, sem spal v nekakem hlevu, samo da sem si prihranil drago stanarino. A ni šlo. Povsod imam nesrečo."

"A bi šli h gospodu bratu."

"K bratu? Tak, kakor sem sedaj? Ne! — Poglejte!"

Odpel je sukno in mi jo je pokazal od znotraj. Ves podšiv je bil razcefran.

"Ves umazan, ves strgan. K bratu sem pač pravzaprav namenjen, a tak ne pojdem. Ko bi dobil kako službo, da se vsaj oblečem spodobno . . . A tak iti prositi službe! Saj se me vsak boji. Kdo me sprejme takega? Ves zanemarjen, umazan, strgan. — Zagabund!"

Glas mu je postal hripav. Povesil je glavo.

"Ne obupajte. Nekaj se že dobi."

Ni me pogledal. Stopal je nekaj časa tiho.

"Res, čemu obupavati? Godilo se mi je še slabše. A še živim."

Zavila sva na travnik, po bližini.

"Ah, tukaj se stopa prijetno, po travi . . . Menili ste pač, da stopam po cesti lahko, kaj? Poglejte!"

Postal je, privzdignil je nogo. Podplat je bil odkrsan malone ves, da se je videla bosa noga.

"Glejte, zgoraj so šolnji še za silo, a podplatov nič. Obut sem, a hodim bos. Na cesti stopam težko, posebno po dnevi, ko je vroče in je cesta suha. Bode me. Tukaj se stopa prijetnejše . . . Res, večasih se opotečem malo. Ne zamerite mi! Malo žganja sem za zajtrk. Kaj se hoče! Kava je draga, deset, dvanajst novcev, in še nimam kaj dejati v usta. Na vino, pivo ni misliti! Prenočim kje v obcestni krmi, v slami, slab oblečen; zebe me vso noč — kaj hočem! In spati kje in oditi zjutraj kar meni nič tebi nič, ne maram. Tak vagabund pa vendar nisem. Tako spijem za zajtrk kozareček žganja. Ne zamerite! Da mi malo moči — hudo je hoditi ves dan. In večasih mi prežene žganje misli na mojo nesrečo . . . Ni lepo piti žganje, ni imenitno, vem. Toda ali mislite, da bi ga pokusil kdaj, če bi živel v boljših razmerah? Nikoli! A zdaj! V časih ne jem ves božji dan nič toplega . . . Ah, hudo je."

Sklonil je spet glavo. Smilil se mi je. — A hipoma se je vzravnil in je zamahnil s palico.

"Ne! Obupam ne! Bog poskrbi, da dobim službo. Da bi imel vsaj jesti! In da bi se mogel obleči pošteno. Vse bi bilo pridobljeno, menite ne?"

"Gotovo! Upam, da dobite službo . . . A jaz grem tukaj na kolo-dvor."

"Ne, vozim se jaz ne. Ni denarja. Grem peš. Jutri pridem v Maribor. Morda dobim službo. Potem k bratu . . ."

Pomislil je.

Pošiljatelji denarja pozor!

Sedaj Vam pošljem denar v staro domo-
vino po brezžičnem brzopjavu (Wire-
less). Vsaka beseda ali štev. pri
naslovu stane 65c.

Gene kroncam so jako nizke. Denar
pošiljam po najnižjem dnevnem kurzu.
Vse pošiljatve so jamčene.

Rojaki, ki želite svojcem v stari do-
movini pomagati, sedaj se Vam nudi
najlepša prilika.

100 Kron samo \$13.00

Pišite po nadaljna pojasnila.

Se Vam priporočam spoštovanjem

JOSIP ZALAR,

Joliet, Ill.

Pozor gg. tajniki krajevnih društev!

Kadar potrebujete nova društvena pravila, lično izdelana pisma, koverta, vabila in vstopnice za veselice, ali kake druge tiskovine, obrnite se na največjo slovansko unijsko tiskarno v Ameriki, na

NARODNO TISKARNO, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Ta Vam bode izgotovila vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede cene, točnosti in okusnega dela. Osebito Vam priporočamo zelo priprave Vplačilne knjižice za članice in članice, izdelane v malem žepnem formatu in trdo vezane. Dalje imamo v zalogi zelo prikladne Nakaznice za blagajnike za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter Potobnice. Tiskane imamo tudi Bolniške liste, večje in manjše in posebne pole za vodstvo članov, da se ima na podlagi teh pol lahko vedne natančen pregled števila članov po skladih, ali razredih.

Na zahtevo pošljemo vsakemu društvu vzorec gorinavedenih tiskovin na ogled brezplačno!

OPOMBA: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote"

Izvrstno domače vino.

Vsem mojim stariim odjemalcem in prijateljem naznanjam, da sem nakupil veliko žlahtnega grozdiča ter imam v zalogi samo naravna, domača vina.

Prodajam ga doma po eno galono ali več, ter ga tudi pošiljam na vse strani Zedinjenih držav ne manj kot 15 galon.

Pošiljam denarje v staro domovino s posredovanjem znane bančne tvrdke F. Sakser, New York, in sprejemam naročnino lista "Glas Naroda". Izdelujem pooblastila in vse druge notarske listine.

Svoji k svojim!

FRANK JURJOVEC
1801 W 22nd St., Chicago, Ill.

Za glažek vinca rujnega, pošten kristijan življenje da.

Dasiravno je že 24 držav suhih v Ameriki, — v naši slavnopoznani Chicagi pa še ne poznamo suše.

Jaz sem ga letos naprešal zopet par tisoč "galone", da nam ne bo treba trpeti žeje, najsi bo že v petek, ali "svetek".

Moje vino dela že samo ob sebi reklamo, ker je naravna in pristna domača kapljica. Letošnji pridelek se je posebno obnesel. Imam rudečega in belega. Pokusite samo eno "galonco", — pa se boste prepričali, kako kapljico imam v kleti. Dobro blago se samo hvali, tega gesla se držim jaz.

JOSIP PERKO,
Slovenski gostilničar, 2236 So. Wood Str. Chicago, Ill.

Denar naložen pri nas je varno shranjen.

Priporočamo se Slovincem, da ulagajo denar pri nas bodisi na čekovni ali obrestni račun in jim zagotovimo vselej kulantno postrežbo.

Plačujemo po 3% obresti na denar uložen na obrestni račun.

Mi podpiramo Slovence in se torej tudi priporočamo njihovi naklonjenosti. Pri nas lahko nalagate denar če živite v Jolietu ali pa v katerem drugem kraju Združ. držav.

Dva člana K. S. K. Jednote sta naša dolgoletna uslužbenca: g. Jos. Dunda, predsednik nadzornega odbora K. S. K. J. in g. Jos. F. Skrinar.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav.

Pošiljamo denar v staro domovino zanesljivo in po najnižjem kurzu. Oddajamo v najem varnostne ikrinjice po \$3.00 na leto za shranjenje vrednostnih papirjev in listin, kjer so vedno varne pred ognjem in tatvino. Izdajamo menjice na vse kraje.

Posloplje, v katerem so naši uradi je lastnina te banke. Naša banka je depozitni urad za mesto Joliet, za okraj Will, za državo Illinois in za vladu Združenih držav.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital \$150,000. Rezervni sklad \$300,000.

Novice iz stare domovine.

Kruha ni doma. "Edinost" dne 15. okt. piše: Zadnji teden si lahko videl v Ljubljani že od ranega jutra silne navale ljudi na pekarnice. Občinstvo je čakalo od zjutraj od pol petih, da pride do kruha. Ravno tak naval občinstva je dnevno opazovati pred mestnimi prodajalnami moke, kadar pripelejo moko v Ljubljano. Ob taki priliki nastane taka gnječa in rovanje pred vratni prodajalne, da vselej nekaj ljudi poškoduje. Policija mora dosledno posredovati. Medtem se pa občinstvo pritožuje, da kljub temu gnječam in dolgem čakanju, ki traja največkrat nekaj ur, ljudje ne dobijo kruha. Navadno se čez pol ure potem, ko je prodajalna odprta za prodajo kruha, pojavi pri vratih pek in naznani, da nima več kruha, ker enostavno ne dobi dovolj moke...

Pomanjkanje krompirja v Trstu. "Slovenski Narod" dne 9. okt. piše: Zadnje čase je nastalo veliko pomanjkanje krompirja v Trstu. To priliko so uporabili nekateri spekulanti, ki so dvignili ceno krompirja za 60 vinarjev pri kilogramu. Trdi se, da se bo odpotlo v Trst 2400 železniških vozov krompirja kakor tudi večja množina kave.

Proti okupaciji slovenskih krajev. "Slovenec" z dne 10. okt. poroča: Iz Amerike se naznanja, da se po celi Ameriki pobirajo podpisi kot protest, da Italijani stalno zasedajo slovensko zemljo, katero imajo danes v svojih rokah. Podpisujejo v enaki meri Hrvati in Slovenci, v južni in severni Ameriki. V protestu, ki bo predan ameriški vladi, se energično protestira proti vsaki nameri od strani Italijanov, da bi pridržali zasedene slovenske zemlje.

O Krasu. "Slovenski Narod" v Ljubljani z dne 14. okt. piše: Ako že kdo hoče napraviti iz Goriško-Gradišanske zemlje italijansko pokrajino, tedaj bi bilo potrebno, da vsaj vojni Korrespondenzbureau razširja resnico, da se ne bo po svetu trobilo, da so slovenski Kraševci Italijani. Na Krasu (severno in severozapadno od Trsta) stanujejo Slovenci, pa ne Italijani. Pri zadnjem ljudskem štetju se je pronašlo, da živi na Krasu 28.000 Slovencev in 200 Italijanov, in Italijani so večinoma priseljeni uradniki, dočim so Slovenci tam domačini. Zakaj torej e. kr. vojni urad drugače poroča? Mislimo, da se Slovencev ni treba sramovati.

Popis otrok v Avstriji. "Die Frau" v Oseku poroča, da se bo vršil v mesecu novembru in decembru, letos popis vseh avstrijskih dečkov, ki so rojeni leta 1899—1900. Pregledovanje za vojaške nabor se vrši prihodnjo spomlad.

Goriški glavar dr. Faidutti. "Slovenec" dne 9. okt. piše: Po listu "Ecco del Litorale" smo prinesli novice o dr. Faiduttiju, kaj pišejo o njem naši listi v kraljevini. Temu dodajemo za boljše razumevanje fakta: 1. Dr. Faidutti je rojen v slovenski Benečiji, od slovenskih starih, v slovenski občini St. Lenard. Mi smatramo Beneško Slovenijo kot del Avstrije (tu je nekaj zaplenjenega, najbrž pa je bilo napisano "iz Slovenije"). 2. "Ecco del Litorale" je pozabil povedati, da je dr. Faidutti avstrijski podanik, 3. Ker je Faidutti slovenskega pokolenja, pripadnik slovenske goriške občine Štandrea, mu je to pomagalo, da so ga slovenski volivci podpirali pri volitvah in ga izvolili v goriški deželni zbor. (Pripomba: Dr. Faidutti slovenski renegat, je član furlanske katoliške stranke in s svojim avstrofilitvom personificira mišljenje avstrijskega knežkega prebivalstva laškega reda v Goriško-Gradišanski. Ti Furlani so z vso dušo udani Avstriji in sami Italijani pravijo o njih, da se niso še nikdar zavedali, da teče v njih žila laška kri." Dr. Faidutti je napadal ob izbruhu vojne goriške Slovence sleden: "Vi ste Srbi, vi ste ruski ljudje! Doli s Srbijo! Živela Avstrija!")

Tatvine po ljudskih kuhinjah. "Pester Lloyd" piše dne 11. okt. V kratkem času je bilo pokradeno po ljudskih kuhinjah na Dunaju do 100.000 komadov nožev, žlic in vilic ter posode. V eni sami ljudski kuhinji je bilo tekom ene nedelje ukradenih 1884 krožnikov. Zato je uprava ljudskih kuhinj odredila, da kdorkoli hoče dobiti jesti, mora sam prinesiti nož, žlico in vilice.

Postopanje s Slovenci v Trstu.

"Edinost" dne 12. okt. piše: V začetku šolskega leta 1916—17 je odšla udova Antona Veliča k okrajnemu glavarju v ulici Passo Bianca, da ga prosi za podporo, da si kupi knjig za svoje tri otroke, ki gredo v šolo. Okrajni glavar je že začel pisati rešitev te prošnje, toda tu opazi slovenska spričevala, ker otroci Veliča pohajajo slovensko šolo Cirila in Metoda. Glavar je takoj prenehal pisati rešitev prošnje, in ko mu je revna udova dokazovala, da nikakor ne more sama plačati za šolske knjige, ji je glavar dejal: "Pošljite otroke v mestne italijanske šole, ker drugače vam ne morem ničesar pomagati." (Dalej je članek zaplujen.)

Društvo veleposestnikov za Goriško-Gradiško. "Slovenec" 27. sept. piše: Meseca maja se je organiziralo v Trstu društvo veleposestnikov iz Goriško-Gradišanske. To društvo si je postavilo za nalogo, da brani koristi goriških veleposestnikov. Dosedaj je pristopilo že več članov in to ne samo od takozvanih "laških" veleposestnikov, pač pa mnogo tudi slovenskih krajev. Sploh pa je naziv "laški veleposestniki" popolnoma zgrešen, ker v Goriško-Gradišanski ni laških veleposestnikov, pač pa le furlansko in slovensko veleposestništvo.

Z laškega bojišča. "Slovenski Narod" v Ljubljani poroča: Prijatelj nam piše: Imel sem priliko razgovarjati se z mnogimi našimi ranjenci, ki so prišli v naše bolnišnice z laškega bojišča. Nekateri vojaki, ki so se borili na drugih frontah, a so zadnje čase prišli na laško fronto, pripovedujejo, da na nobenem bojišču bitke niso tako ogorčene in divje kakor na italijanski fronti. Ostrožne borbe je izvana od Italijanov, ki brez pardona ubijajo častnike. Zato je vrhovno poveljstvo dalo nalog, da morajo vsi častniki pokriti svoje znake in odlikovanja, da se ne izdajo sovražniku. Borbe med Avstriji in Italijani so pravo klanje in ne bitke. V svrhu obrambe so nekatere avstrijske čete dobile dolge nože, katerih se poslužujejo kadar pride boj moža z možem.

Listnica uredništva.

M. G., Milwaukee, Wis. Vaša pritožba z dne 29. novembra, katero ste nam doposlali, je tako "regimentna", da jo moramo na tem mestu dobesedno obelodaniti. Vi pišete: "Cenjeno uredništvo K. S. K. Jednote se uljudno prosi, naj blagovoli svojim čitateljem naznani, kdaj je bil avstrijski cesar Frane Josip I. "digratiran" k stotnikom, ali mogoče k četovodnjem? Istotako vas prosim, naznani mi, kdaj je bil sedanji cesar in kralj Karol I. kronan k stotnikom, kakor kažejo vaše slike v našem listu v št. 47, tiskanem dne 29. novembra.

Za zastave, regalije in vse društvene potreščine.

Prva in najstarejša domača tvrdka
F. Kerže Co.
2711 So. Millard Avenue
Chicago, Ill.
Vse delo in blago garantirano. — Ceniki zastoj.

Ne naročajte več

kranskega importiranega brinjevca, slivovke in tropinovca in tudi denarja ne pošiljajte več za to blago, ker mi je te vrste pijače zmanjkalo.

Ko enkrat vojna preneha bomo spet dosti te pijače iz starega kraja importirali, kar moja tvrdka je edina in tudi samostojna, ki importira gorinavedeno žganje naravnost iz Kranskega.

Sedaj imamo pač v zalogi le vsakovrstne ameriške žgane pijače: fino visko ("Whiskey") i. dr. kar prodajam boljše in cenejše, kakor katera druga tvrdka in to zato, ker ne plačujem dragih agentov, managerjev in knjigovodje; vse te posle opravljamo večinoma sami.

ANTON HORWAT, importer in trgovec z žganjem na debelo.

Telefon: Canal 2974.

1827 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Vsi drugi slovenski listi in nemški kuhinji se vedno lažejo in kažejo njegovo staro šaržo, — hrastov list navzdol stoječi. Prosim nemudoma odgovora. Vaš naročnik M. G."

Mi nismo degradirali niti pokojnega avstrijskega cesarja, niti sedanjega. Slike obeh so posnete po ključih, katere je naredila znana "American Press Association". Radi vam verujemo, da še ni noben ameriški, ali slovenski ameriški list prinesel zadnje, ozir. prave slike avstr. cesarja Karola I. Mi ne moremo delati žudežev, da bi približili takoj, ali naslednji dan pravo sliko sedanjega avstrijskega vladarja, kajti takega fotografa še ni na svetu, da bi lahko od tukaj človeka v Evropi "wireless" slikal. Bodite brez skrbi, da ni imel pok. avstr. cesar šarže stotnika ali celo četovodje, istotako take šarže tudi nim asedanji avstrijski monarh.

Če res onega hrastovega peresa nikakor ne morete zapaziti na oni slik, vam svetujemo, da ga pojdite iskati na poti iz Chicaga do Milwaukee. Dotična izdaja našega glasila je izšla še v mesecu listopadu. — Sedaj, kakor znano, je že vse hrastovo in drugo listje padalo z dreves; tako je skoraj gotovo tudi oni "prešmentani" hrastov list padel med potjo na tla s slike, katero kritizirate. Ako ga slučajno najdete, bomo v priznanje približili na tem mestu vašo sliko z onim hrastovim peresom. Pozdravljeni!

ZAHVALA.

Tem potom se v imenu Sl. Ml. Sam. Podp. društva "Danica" uljudno zahvaljujem slavnemu občinstvu, ki nas je posetilo v nedeljo dne 26. nov. pri vzporedni rodbinski drame "Sin" in nam je pripomoglo do lepega uspeha. Čisti preostanek bode približno \$100, za kar gre hvala vsem vdeležencem. Najprizrejeje se zahvaljujem Slov. pevsk. in tamburaškemu društvu "Lira", ki je zasluzeno plačo za godbo \$35.00 podarilo v ta sklad. Nadalje hvala vsem ostalim igralcem (posebno onim, ki niso člani našega društva), ki so se trudili in svoje vloge tako častno rešili.

Kakor je bilo že poročano, je bila ta igra prirerjena za podporo nesrečnim in pomoči potrebnim rojakom v stari domovini; čisti prebitek bomo poslali tja takoj po dokončani vojni. Upam, da bomo kmalu priredili zopet kaj slinčnega v ta namen.

Torej še enkrat hvala vsem skupaj!

Martin Miller, predsednik.
Chicago, Ill., dne 30. nov. 1916.

Čas donasa zadovoljne izpremembe

Mož, ki ima vsled revmatizma že vpadlo, izdelano lice in ude, — spada že v preteklost. Njegovo dovoljno izpremembo mu pa lahko donese Trinerjev Liniment. To zdravilo daje hitro pomoč pri revmatizmu, nevralgiji, izpačkih, oteklinah, mrazenju itd. Cena 25 bi 50c v lekarnah. Po pčti 35 in 60c. Za ravno to ceno si lahko pri hiši nabavite tudi Trinerjev Cough Sedative, neprekosno zdravilo pri prehladih, kašlju, hripavosti, nadihu sploh pri obolenju vratu Jos. Triner, izdelujoči kemist. 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

DRUŠTVO "MARIJE SEDEM ZALOSTI" ST. 80. K. S. K. J., ALLEGHENY, PA.

Ima svojo redno mesečno sejo vsako drugo nedeljo v mesecu v Kranjsko Slovenskem Domu, 57 in Butler St., Pittsburgh, Pa.

Uradniki za leto 1916:

Predsednik: John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.

I. tajnik: Frank Trempush, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.

Zastopnik: Nikolaj Prokšelj, 572 Butler St., Etna, Pa.

Društ. zdravnik: Dr. C. J. Syber, 825 Lockal St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Člani so sprejemajo v društvo od 16. do 50. leta; posmrtnina je \$1000., \$500. ali \$250. Naše društvo plačuje \$5.00 bolniške podpore na teden pri vsaki redni mesečni seji.

Slovenci in Hrvati, kateri še niste pri nobenem društvu, spadajoče h K. S. K. J. se uljudno vabijo pod zastavo zgoraj obenjenega društva.

Za vsa pojasnila se obrnite na zgoraj imenovane uradnike društva. V slučaju bolezni se mora vsak član tega društva oglasiti pri II. tajniku Josip Gangl, 5110 Butler street, Pittsburgh, Pa., isti dan ko zbol in ravno tako zopet do ozdravi.

Stavbinsko in posojilno društvo

'SLOVENSKI DOM'
Chicago, Ill.

Domače podjetje. Ustanovljeno in inkorporirano po zakonih države Illinois.

Sprejema hranilne vloge in posojuje denar na posestva in na delnice tega društva. Delnice se plačujejo po 25c na teden in vrednost vsake delnice naraste v teku 6 let in 4 mesecev na \$100.00 (sto) dolarjev.

Rojaki! Poslužite se tega izbor nega načina pri hranjevanju!

Rojaki izven Chicaga! — Pišite za pojasnila!

Louis Duller, predsednik.
Jos. Steblay, tajnik.
1840 W. 23. St.
Martin Nemanich, blagajnik.

Dr. Martin J. Ivac
Slovenski zdravnik
Physician-Surgeon

Vrhovni zdravnik K. S. K. J.

900 N. Chicago St.
Corner Clay St.,
JOLIET, ILL.

Urad z raven slov. cerkve.

Uradne ure: 10—12; 2—4; 7—8.
Chicago telefon: 4295.
Dom 2193 L.

Pošljite sedaj vaš denar v stari kraj brzojavnim potom

Brzojavne pošiljke so sledeče: —
S tem so vsi stroški plačani. —
za K100 \$16.50 K 400 \$ 56.50
K200 30.50 K 500 70.00
K300 43.50 K1000 137.00
Denar bode izplačan v 5 dneh.
Poštna potrdila dospejo že 6. nedeljo.

Za Vaš denar Vam jamčimo. PRODAJAMO PAROBRODNE LISTKE ZA VSE KRAJE.

Pišite ali zglasite se pri:

INTERNATIONAL EXCHANGE BANK
305 So. La Salle St.
CHICAGO, ILLINOIS
(Mednarodna menilnična banka)

Li veš?

Li veš za prostor NEMANICH MARTINA, v Chicagu tam na 22. cesti? Gostilna znana in prodaja vina. Le tam najboljše boš dobil za jesti. Za žejo pivo dobro se prileže. Prižgeš če zraven fino si "cigarro". Želodeček človek si lahko priveže s požirkom žgane kapljice za "baro".

Martin Nemanich

slovenski gostilničar, 1900 W. 22. St., vogal So. Lincoln St., Chicago.

POSKUSITE

zaboj najboljše pive

"OLD LAGER"

katero izdeluje

Citizens Brewing Co.,
v Joliet, Ill.

North Collins Street.

Both Phones: 272.

Važno naznanilo

za podporna društva, trgovce in podjetnike ter sploh vse Slovence.

Znano je nam, da imajo razna podporna društva več denarja naložena na različnih bankah, ali pa na zemljiških uknjižbah, (mortgagees), kar jim žal donasa primeroma le malo obresti, morda samo po 2½ ali 3%?

Ta denar bi imela podporna društva, trgovci in drugi lahko bolje in tudi varno naložen, ki bi jim donasal OD 5%, 5½% DO 6% OBRESTI. Denar bi bil naložen tako varno, da je vsaka izguba izključena. To bi se doseglo z nakupom bondov električnih in plinarnih podjetij, šolskih, municipalnih, okrajnih in državnih BONDov ali OBVEZNIC, ki so istotako varne kot bi bil denar naložen v banki. Te bonde se lahko vsak čas proda ali zamenja za gotov denar. Obresti se dobiva vsakega pol leta s posebnimi kuponi v vsaki banki. Tvrdka

ELSTON & CO.,
39 So. La Salle St., Chicago, Ill.

je ena izmed dobro znanih tvrdk, ki trguje z bondi in obveznicami. Mi smo prodali zadnji čas K. S. K. Jednote že za več kakor \$100.000.00 raznih bondov in obveznic z visoko donasajočimi obrestmi; ti bondi so tako sigurni, kakor gotov denar. Vsled tega se priporočamo toplo tudi društvenim uradnikom, osobito blagajnikom, ter tudi posameznikom, ki imajo denar naložen na nizke obresti, da se obrnite na nas za pojasnila pri nakupu bondov. Mi Vam bomo priporočili in preskrbeli bonde najboljše vrste, kar bo v vašo lastno korist. Pišite nam za pojasnila v slovenskem, ali angleškem jeziku, nakar Vam bomo dali takoj zastoj potrebne informacije.

Bonde se kupi lahko že od \$100.— naprej.

Priporočamo se s spoštovanjem

ELSTON & CO.,
39 So. La Salle St., Chicago, Ill.

ZA ADRIJO...

Povest iz uskoško-benečanskih bojev. — Spisala Lea Fatur.

(Nadaljevanje.)

Mlad Uskok, dolg, tenak, pogleda skozi vrata, odhiti in prinese veliko steklenico, vzame kupice iz omare v steni, položi h kupicam kos suhe pinke.

"Kruha nimamo več, gospod stotnik", javlja skromno Uskok, ko postavi vse pred gospoda. — "Morda ga prinesejo danes ali jutri po kopnem iz Reke, morda dobimo žito."

"Kaj nima nihče več žita, ne kruha v Senju? Slabo skrbiš za mesto, Vujo. Če ni stotnika, propade mesto, če sestrada stotnik, je konec Senja, Vujo, bedak. Če ni na prodaj kruha, pojdi v hiše. Vsak Senjan bo delil rad poslednji kos kruha s stotnikom. Pa pri Bari nimajo že dolgo kruha — kaj ne? Nesi, Vujo, ta kruh, nesi, vina siromakom! Pij še, ti pasja duša — in hodi k vragu!"

Vujo ve, da mu natoči kapitan, zato ima že kozarec v roki; odpre usta do ušes, zlije vino sunkoma v grlo, se prikloni nizko in stopi pred vrata, da počaka novega povelja.

De Leo, mlad mož finega kretanja, inteligentnega obraza, se nasmeje. Vajen je takih prizorov in Frankolovih besed. Samo na tak način si je nabavil Frankol ljubezen neukrti mož. Ko so se bali nemški plemiči prevzeti po Rabatovem umoru stotniško mesto v Senju — sicer zelo ugledno, toda nevarno mesto — je smel stopiti Frankol brez skrbi med uporne bojnike. In danes bi jokal Uskok, da gre dobri Frankol od njega.

"No", je rekel Frankol, prečital in podpisal. "Še pismo za Vida Kisla. To je bilo težko delo." O krepča se s kupico vina. Težavni posel zavijanja, pečenja mu prevezame de Leo.

"Tako, prijatelj", se je smehljaj Frankol, ko sta ležali pismi zapečateni s pečatom senjske stotnije pred njim. "Še danes gre sel čez Giržane peš v Reko. Odtam je v Ljubljano — Gradece. Tako pride v desetih dneh v Gradece. Deset dni hodt odgovor nazaj. Nadvojvoda je točen. Vendar ne sme mo pričakovati odgovora, preden minejo dobri trije tedni. To vedo te senjske duše prav dobro. Vendar bodo vpraševali vsak dan, če ni poročila od nadvojvoda, hodili bodo stat pred Kastel, pred stolnico, povpraševali bodo redovnike, pope, coprnice."

"Saj so morali čakati prej še dlje na odgovor iz Gradece. Prej je hodila pošta štirinajst dni tja, štirinajst nazaj. Lenkovič je uredil te razmere nekoliko. Zdaj sta vendar tu dva pešlisonosa, dva v Senju, dva v Brinju."

"Za silo, za silo. Poročila s Turškega dobivamo še vedno le po haramijah, po nezanesljivih Vrhlih. Še marsikaj bi se uredilo, je potreba urediti, kaj ko ni denarja."

Pisma so odšla. Senjani so hodili, kot je dejal Frankol, vsak dan pred Kastel, izpraševati stražo, čakati stotnika. Vedeli so prav dobro, da ni prinesel sel poročila iz Gradece, da ni še moglo priti, vendar so povpraševali po njem, z vsak dan rastočim nezadovoljstvom. Seveda. Solnce je prigravalo vedno ljubezniveje, vinogradi in njive na otokih so čakali, bačve in kašče so prazne. A na morje ne smeš. Letiš vragu kar v žrelo. Prikuje te, ubije. Trpi, kume, potrpi.

Trpi. Senjani so vajeni trpeti. Posebno uskoške rodbine. Zdaj je vsega dosti, če je dobila rodbina svoj del plena — zdaj je lakota. Ni rabe, ni kaše, ni sira, ni papeščka. Da ni Zore Orlovičeve ...

V Orlovičevi hiši stoji Zora po vešenih trepalnic pred plečatim uskoškim vojvodom, risjegljudim Milanšičem. V kuhinji sta. Stara Mara naliva lonec, na veliki mizi je vino, kosček sira.

"Tako gospodariš, Zora", jo zmerja priletni ženin, in se zatajuje vidno, da ne pokaže svoje jeze v presirovi obliki. "V najbogatejši hiši v Senju ni žita, ne moka, ni denarja, ne hrane, ne blaga. Vsega je bilo, dokler je živela mati. Ti zapravljáš. Daješ prilizovalcem. Zapravljaš imetje svojega brata — si zapravila morda že tudi svoj nakit? Turška sablja!"

Zora gleda v tla. Ne da bi se bala ženinovih očitaj in svojem razdajanju. Zato gleda v tla, da ne bi videl Milanšič, kako ji je zo-

pern. Pri njegovih zadnjih besedah pa ga pogleda bistro, z nasmehom, ki pove Milanšiču, da ve Zora, da ni njemu za bratovo imetje — ampak ...

"Ne, vojvoda, častiti gospod," odgovori Zora, "vse kar je zapisano kot moja dota, je še v škrinji, in da umrjem, prasto ti je vzeti moj nakit. Zapravljaš pa nisem, če delim revežem, sirotam. Tudi Juriša pravi: Podpiraj reveža."

"Juriša že ve, kje so meje do brote. Ti pa si mlada, prepuščena sama sebi. Kot konj brez vajeti. Treba bo pospešiti poroko, če se ne vrne kmalu Juriša, o čemer dvomim. Treba bo pospešiti poroko, sicer ne ostane kamen na kamenu od hiše. Še ovce si razdala. Vražja punčara! Ne smem misliti ..."

Prestrašena od naglega izbruh, skoči Zora k Mari, gleda bela kot prt v ljubeznivega ženina. Kaj ni dvignil pesti? In še govori o pospešitvi poroke! O Foscar, kako prav si imel ...

"Čuj, vojvoda," se osovi nakrat Zora. "Nikdar ne bom tvoja žena — rajši skočim v morje, rajši zgorim, zbežim v šumo ... e zdaj me zmerjaš — tepel bi me — pa me ne boš. O, že povem Jurišu."

Zaihtela je strastno, se vrgla na mizo. Zapanjen gleda Milanšič, gleda Mara predrzno deklcio. Ni navada v Senju, pri Uskokih, da ugovarja nevesta ženinu, da ...

"Kaj!!" zaplameni Milanšič in brke se mu tresejo od silnega razburjenja. "Tako spoštuješ ti, nezrela punica, zrelega, zaslužnega moža? O, le počakaj! Razvadil te je Juriša, a zdaj prideš v druge roke. Ti že prepodim muhe, ne boj se! Pokoril sem še nemirne, brezvestne Vlahs — pa da bi ne mogel ukrotiti ženske. Po kolenih se boš plazila za menoj. V goro, na morje ti ubrani bič in zapah ..."

Zora strmi v Milanšičev od strasti popačen obraz, pogleda Mara, išče pomoči pri njej. A Mara jo sune: "Prosi, prosil gospoda ženina odpusčenja."

Odpusčenja! Zakaj? Zato, ker jo je sunil! Vun, vun! Bog ve, kaj je obljubil Milanšič Mari, da drži z njim. Ah, in vsi bi držali z njim ... Ona samo prezira stare šege, staro poštenje, ona misli, da mora ljubiti ženina, ne poročiti se kot stvar brez svoje volje — na bratovo povelje. Pa živeti bi ji ne pustil brat? O, tega ne! K njemu uide, v jamo pod Velebitom ...

Takoj ... Milanšič zastopi dekleci pot. "Ha!" vpije besni, "nisva še obračunila. Vem, da ti je neki gladek obraz bolj všeč od mojega razoranega. Vem, da ti je ljubša sramota kakor čast. Pa moja nevesta si — mene ne boš vlekla za nos ..."

"Pustite me!" Zora dviga roke proti Milanšiču in Mari, "pustite me, da grem ... k Jurišu pod Velebit ..."

"Ni treba, Zorica," se oglasi pred vrati veselo Frankol. "Dobil sem od generala Kisla, da se smejo Uskoki po nadvojvodovi milosti vrniti v Senj. Juriša pride, Zora, srcece! In če hočeš sporočiti pozdrav v Benetke — se požuri ... Naš poslanec v Benetkah je dal dožo popra. Ivan Zan gre z dolgim nosom ..."

Milanšič stopi naglo na balaturo, gleda kako odhaja galeja za galejo, sliši kako vriskajo Senjani za njimi. "Ah, ti vojvoda, dobro ti stražiš nevesto," se pošali Frankol, pa mrki Milanšičev pogled, ta preplašeni pogled Zorin, ki je smuknila k njemu, kot da išče zavetja, poučita Frankola, da tu ni mesta za šalo. Brez besede se poslovi in odide Milanšič.

XV.

Odlpule so galeje ... Odvalila se je težka mora s Senja — pot po Adriji je prosta. Brezskrbno hite zdaj ostrokljune bregantine, narodni trabakliji, okroglate karavale, predpotopni fekuli po sinji gladini. Brezskrbno razprega ribič svoje mreže, žene ovčar drobnico, v gore gre kmet na kamenito njivo, v obzidani vinograd.

Živahno je na mostišču, pri Malih vratih, po tesnih ulicah, na trgu pred občinsko hišo. Mestni sodnik hodi po Senju, pogleda pri Velikih in Malih vratih, posluša halabuko po konobah, kjer pokušajo Senjani ravno došlo vino,

kjer nazdravljajo vračajočim se venturinom — kjer govore o vrnitvi prognancev — in si manejo roke: Dovolj posla ima danes carinar, merivce, mesar. Davek od soli, od vina in žita, od tujih bark, od blaga senjskih nplemčev, od prevozne živine, tujih kmetov, od lesa, kar ga gre obdelanega ali neobdelanega skozi Senj, bo že nanese! za sodnikovo plačo, za občinske potrebe, za olje, za svečavo Kastela in Nehaja. V pivnicah bodo igrali prepovedane igre, točili v prepovedanem času nesenjsko vino, se razgreti, se pravdali. A na vse to je v senjskem statutu globa. Male libre, velike libre, solde in dinare, vse spravi občinska blagajna, od vsega dobiva sodnik svoj delež. A da se ne izgubi globa, da se vrši strogo po starem redu in pravici, na to mora paziti tržni nadzornik. On pazi na prodajo vina, na mere in tehtnice. Pazi, da ne odnašajo mesarji kož iz mesnice brez njegovega dovoljenja, da prodajajo vsakomu meso, dokler ga imajo, da plača vsak pivce, ko gre iz pivnice, svoj zapitek, da dobi sodnik vsak četrtek dve libri mesa, da plačuje navadno pri libri sold manj od drugih Senjanov, ker je oblast in dolžnost sodnika velika. Zato pripada ves davek od dalmatinskega vina, od zamazka, kar ga pride v senjsko luko, senjskemu sodniku. Zato je dolžan vsak mesar ali ribič, ki prodaja v Senju, ponuditi svoje blago najprej mestnemu kapitanu, potem sodniku, občinskim svetnikom.

Imajo pa tudi velike države težave sodniki in svetniki. Na glas zvona se morajo zbrati vsak torek, četrtek in soboto v lozi Kampuzia ali pred skladiščem za sol, da poslušajo pritožbe in razsojajo manjše pravde. Večje pridejo pred sodnika in dva od mesta vsakoletno izbrana prisodnika. A tam poslušaj kreg bab, opravljanje, sumnje. Poslušaj pravdo trgovcev s plemiči, mesarja, kateremu ni plačal Senjan pristojbine od blaga, ki trdi, da je pripeljal ta ali oni vesla in drevesna debela daljša od dovoljene mere. Sodi, kdaj je plemiško blago dachu podvrženo. Obsodi plemiča, ki je potegnil meč, obsodi tučca, ki se je prikradel v družbi Senjana s svojo robo v mesto, zaplenil mu blago, ker je hotel zaničevati pravice senjskega mesta.

Sodi, razsodi. Velika je oblast sodnikova. Pa vanjo so se jeli vtikati Nemci: dostikrat udarilo generalove, stotnikove naredbe, ob mestne pravice. Težko je biti sodnik v takih slučajih. Senjan ne popusti za las od svojih pravice. Mesto ima pravico smrtne obsodbe, progona, pravico nad imetjem svojih meščanov. In tu so Uskoki. Mesto in cesar si lastita sodbo nad njimi. Vsaka sodba, katero sklene cesarska komisija nad senjskimi Uskoki gre oblast soditi svoje sinove. Tuje vojake naj sodi kapetan. Sedanji res vpoštevata, kolikor more, senjske pravice. A takega moža ne puste Nemci dolgo v Senju. Začasno, le še začasno je Frankol tu, dokler ne pride Vid Gušič, Poganiški in Rakovski gospod.

Take misli grenijo sodnikovo veselje nad obilnim dohodkom, ki bo napolnil od dolge zaprtje prazno občinsko blagajno. Razvedri ga pogled na branjeveke pred občinsko hišo, na Senjanke, ki kramljajo tako živo z njimi: kot bi bil že semenj sv. Jurja, toliko je vsega na trgu. Volne in prediva, kruha in sira, sočivja, slanega mesa, čebule, česna, brez katerega ne izhaja senjska kuharica; različnih gob, korenje in dišav so prinesle Malošćanke, Prokićanke.

(Dalje prihodnjič.)

V Novi Zelandiji je umrljivost ljudi taka nizka, da znaša vsako leto komaj za dober odstotek od skupnega števila prebivalstva.

ZAHVALA.

S tem se prisrčno zahvaljujem vsem številnim znancem in prijateljem za izražene mi čestitke povodom mojega minulega godu.

Osobito pa lepa hvala Slov. pev. in tamburaškemu zboru "Lira" za nepričakovan obisk, ker so me na godovni dan razveselili s tamburaškimi točkami na mojem domu. Vsem skupaj kličem še enkrat. Hvala! in živeli!

Chicago, Ill dne 5. decembra, 1916.

Andrej Ferkull.

(Advertisement.)

Zlati Trinerjev koledar.

Trinerjev stenski koledar za leto 1917 je kot nalašč lepo darilo. Na pozlačenem ozadju se kraljevo dviguje slika Kolumbije z de-

vetimi jako lepimi dekleti v narodnih nošah. Slika Washingtona in pet razgledov (Rhine, Italijanski vinograd, Trinerjev Laboratorij in dve notranji sobi) vsebuje ta lepa slika. Pošljite deset cen-

tov za poštne stroške in mi vam ga takoj pošljemo. Jos. Triner, izdelovalec Ameriškega prebavnega grenkega vina, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

POD VLADNIM NADZORSTVOM ZEDINJENIH DRŽAV.

Ustanovljena leta 1857

Nacionalizirana leta 1864

Božične denarne pošiljatve v Avstrijo in Nemčijo po brezžičnem brzojavu.

Vsled udobnosti in koristi za naše avstrijske in nemške stranke, smo ukrenili potrebno, da se lahko z našim posredovanjem odpremlja božične denarne pošiljatve po radiogramu, ali po brezžičnem brzojavu preko bojne erte na "Zapadni fronti" na vse kraje Avstrije in Nemčije. Vsled tega se nadejamo, da nam boste dali kolikor mogoče prilike in časa še pred Božičem za odpremo denarnih pošiljav.

Mi smo pošiljali naravnost denar tudi v druge evropske države; sedaj se nam je pa še posrečilo, da se lahko denar odpremlja tudi čez "strelske jarke in zakope" po brezžičnem brzojavu.

Obrnite se že sedaj na nas in boste postreženi točno, solidno in v popolno zadovoljnost.

"Banka, katero je točna postrežba povzdignila." Skupno premoženje nad \$7,000,000.00

FIRST NATIONAL BANK OF JOLIET.

Ne igray se z zdravjem!

V LEKARNAH

CENA \$1.00

Zdravje je več vredno ko bogastvo. Ako se počutiš dobro, nikar ne spravljaj v nevarnost svojega zdravja s tem, da poskušaš raznovrstne alkoholne grenčice, ki ne oslabe samo krvi, marveč več ali manj uničujejo krvne celice. Kri je takorekoč reka, ki Ti daje dragoceno življenje. Ona se pretaka po arterijah in žilah in prinaša hrano vsaki posamezni celici in okrepuje vse telo. Istočasno odstranja nepotrebne snovi, ki se prehitro zbirajo, in pokončuje raznovrstne bacile. Radi tega se treba ogibati vsega, kar bi oslabilo in storilo nezmerno krvne celice. Edinole silna, močna krvna telesa so sposobna, da izvršujejo namen, ki ga imajo, namreč: Ohranjati in varovati. Čisto naravno vino jim nikakor ne škoduje. "Ono okrepuje živčni sistem in usposablja telo, da izvršuje glavne namene", pravi dr. Armand Gauthier, član francoskega zavoda, v svojem predavanju, ki ga je imel pred zdravniško komisijo v Parizu.

TRINERJEV AMERIŠKI ELIKSIR IZ GRENKEGA VINA.

To sredstvo, s kojim se nobeno primerjati ne da, je sestavljeno iz rastlin, korenin, ki so priznane zdravniške vrednosti, in iz naravnega, čistega, popolnoma zrelega vina. Nima nikakih kemikalij ali strupov. Pospešuje prebavo, okrepuje organe, jim oživlja in daje moč živcem. Pomaga pri

ZAPEKI
VETROVIH
NAPENJANJU
GLAVOBOLU

NERVOZNOSTI
SLABOKRVNOSTI
POMANJKANJU ENERGIJE
SPOŠNI SLABOSTI

hitro in sigurno. Odklonite kratkotalno vse ponaredbe, ki žro samo denar! Naše načelo je, da izgotovimo sredstvo, ki je dobro, ki pomaga — in naša cena ostane — naj se cene tvarin, posebno vina, še tako dvigajo — vedno iste: \$1.00. — PRI VSEH DRUGISTIH.

Sedanji letni čas pripelje seboj raznovrstne nezaželjene goste, posebno revmatizem in nevralgijo. Ali veš, kako jih sprejeti? Najboljši način je, da rabiš TRINERJEV OBLIŽ. Je izvrstno zdravilo, ako Te boli vrat, ako imaš otekline, razpokline itd. Cena 25 in 50c, pri vseh drugistih, po pošti 35 in 60c.

Pri vseh boleznih, ki so spojene s kašljem, rabi Trinerjevo zdravilo za kašelj (TRINER'S COUGH SEDATIVE), cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.

Jos. Triner

Izdelovalec

1333-39 S. ASHLAND AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS

PRVA-DRUGA NARODNA BANKA V PITTSBURGU

pošilja sedaj denar v stari kraj tudi PO POŠTI IN PO BREŽIČNEM BRZOJAVU.

Brzojavne pošiljatve dospo sedaj v kraj približno tekem 5 do 7 dni.

100 Kron velja \$13.--

Brzojavka stane sedaj le \$2.50 za naslov.

Pošiljajte okrogle vsote, kakor K 100, 200, 500, 1000 itd.

Brž ko dospe brzojavka v kraj, obvestimo in pozneje pošljemo tudi potrdilo iz starega kraja.

FIRST-SECOND NATIONAL BANK

Corner Fifth Ave. & Wood Street, Pittsburgh, Pa.

USTANOVljena L. 1852.

Lastno poslojce.